

Raportul de progres
privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în
perioada 2008 – 2017, pe anul 2010

Secțiunea 1. Îmbunătățirea dirijării sistemului de sănătate în vederea asigurării condițiilor necesare implementării obiectivelor trasate în Politica Națională de Sănătate		
Obiectivul specific 1.1. Îmbunătățirea capacității Ministerului Sănătății de elaborare și implementare a politicilor de sănătate și planificare strategică		
Măsura 1.1.2. Restructurarea instituțiilor subordonate și crearea unor noi instituții		
Activitatea	Statutul curent	Descrierea succintă
Instruirea personalului instituțiilor din subordine în domeniul planificării strategice	În curs de realizare	Pentru conducătorii de instituții medicale de diferite nivele din sistemul de sănătate, în cadrul Programului formării profesionale continuă a medicilor și farmaciștilor în anul 2011, aprobat de Ministerul Sănătății la data de 14 septembrie 2010, la Catedra Sănătate Publică și Management, USMF „N. Testemițanu”, este predat cursul „Managementul Strategic în Sistemul de Sănătate”. În scopul fortificării acestei componente a fost creat Grup de lucru cu privire la instruire în planificarea strategică (ordinul nr. 29-p § 7 din 01.03.2011), care va asigura elaborarea curriculumului în Managementul Strategic în Sistemul de Sănătate și va stabili organizarea instruirii în acest domeniu.
Măsura 1.1.3. Restructurarea / redefinirea rolurilor ce revin autorităților administrației publice		
Elaborarea și promovarea propunerilor de reglementări normative	Realizată	Rolul și atribuțiile Ministerului Sănătății sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 777 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, iar atribuțiile autorităților publice locale în organizarea, inclusiv a serviciilor medicale prin Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.
Implementarea propunerilor	În curs de realizare	Prin Legea nr. 117 din 17.06.2010 pentru modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 a fost stabilită procedura de numire a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale. Au fost revizuite actele normative din sistemul de sănătate (Dispoziția MS nr. 24 din 22.01.2010). A fost elaborat și aprobat Regulamentul – cadru al instituției medico-sanitare publice (Ordinul MS nr. 816 din 17.12.2010) și proiectul ordinului pentru aprobarea Regulamentului-cadru a instituțiilor medico-sanitare publice republicane.
Măsura 1.1.4. Perfecționarea mecanismului de colaborare dintre nivelul regional și central		
Elaborarea regulamentelor, procedurilor, normelor interne	Realizată	Prin Legea nr. 117 din 17.06.2010 pentru modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 a fost stabilite competențele autorității centrale și ale celor locale la numirea conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale. Pentru a diminua povara administrativă au fost revizuite actele normative în sistemul de sănătate (Dispoziția MS nr. 24 din 22.01.2010). A fost elaborat și aprobat Regulamentul – cadru al instituției medico-sanitare publice (Ordinul MS nr. 816 din 17.12.2010) și proiectul ordinului pentru aprobarea Regulamentului-cadru a instituțiilor medico-sanitare publice republicane.

Îmbunătățirea capacităților administrative ale serviciilor publice din teritoriu	În curs de realizare	Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice din teritoriu sunt incluși în programul de formare continuă a managerilor din sistemul sănătății. Astfel, ei participă, în cadrul Catedrei Sănătate Publică și Management, la următoarele cursuri de formare profesională: „Probleme actuale ale Sănătății Publice”, „Managementul serviciilor de sănătate”, „Managementul Strategic în Sistemul de Sănătate”. În cadrul Proiectului UE „Suport pentru Reforma Sănătății prin Fortificarea Asistenței Medicale Primare în Moldova” au fost instruiți conducătorii Centrelor de Sănătate din sistemul asistenței medicale primare în managementul financiar, managementul resurselor umane și managementul instituției.
Instruirea personalului autorităților sanitare din teritoriu în domeniul planificării strategice	În curs de realizare	Pentru conducătorii de diferite nivele de instituții medicale din sistemul de sănătate, în cadrul Programului formării profesionale continuă a medicilor și farmaciștilor în anul 2011, aprobat de Ministerul Sănătății la data de 14 septembrie 2010, la Catedra Sănătate Publică și Management, USMF „N. Testemițanu”, este predat cursul „Managementul Strategic în Sistemul de Sănătate”. În scopul fortificării acestei componente a fost creat Grup de lucru cu privire la instruire în planificarea strategică (ordinul nr. 29-p § 7 din 01.03.2011), care va asigura elaborarea curriculumului în Managementul Strategic în Sistemul de Sănătate și va stabili organizarea instruirii în acest domeniu.
Obiectivul specific 1.2. Fortificarea capacității autorităților sanitare de monitorizare și evaluare a sistemului de sănătate		
Măsura 1.2.1. Definirea indicatorilor de monitorizare și evaluare		
Aprobarea setului-standard de indicatori de către Ministerul Sănătății	În curs de realizare	Este în proces elaborarea setului de indicatori, care va fi finalizați la finele anului 2011, după aprobarea formularelor de evidență medicală primară.
Măsura 1.2.2. Definirea seturilor-standard de date ce urmează a fi colectate și a fluxurilor de date în sistem		
Definirea seturilor de date (și surselor) pentru fiecare categorie de indicatori	În curs de realizare	Este în proces elaborarea setului de indicatori, care va fi finalizați la finele anului 2011, după aprobarea formularelor de evidență medicală primară. Biroul Național de Statistică în cadrul Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC) a colectat informația privind cheltuielile gospodăriilor pentru serviciile de sănătate, inclusiv plățile informale. În perioada august – octombrie 2010 a fost realizat studiul Accesul populației la serviciile de sănătate, ca modul complementar la CBGC. Rezultatele studiului sunt la etapa de definitivare.
Definirea fluxurilor de date și a nivelurilor de agregare și analiză	În curs de realizare	Este în proces elaborarea setului de indicatori, care va fi finalizați la finele anului 2011, după aprobarea formularelor de evidență medicală primară.
Măsura 1.2.3. Armonizarea pe etape a arhitecturii, a platformelor tehnologice și a standardelor Sistemului Informațional Medical Integrat (SIMI)		
Definirea standardelor pentru mijloacele software și hardware necesare	In curs de realizare	Conform Concepției SIMI au fost elaborate și implementate SIA în instituțiile cheie: Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui, Agenția Medicamentului, SIME TB. În procesul dezvoltare a SIMI au fost identificate o lista de standarde care vor sta la baza intercomunicării (interoperabilității) sistemelor informaționale medicale. Pentru fiecare din sistemul informațional elaborat au fost aplicate

		standarde reieșind din specificul acestora.
Definirea reglementărilor referitoare la colectare, stocare, analiză, raportare	În curs de realizare	SIA implementate în sistemul sănătății (asistența medicală primară, spitaliceasca etc.) au fost ajustate la necesitățile locale și globale a business-proceselor, inclusiv la cele de analiză și raportare.
Achiziționarea soft-urilor informaționale	În curs de realizare	Această acțiune rămîne a fi implementată în perioada următoare, deoarece majoritatea IMSP nu sunt acoperite cu Sisteme Informaționale Automatizate.
Achiziționarea echipamentului informațional	În curs de realizare	Pe parcursul anului 2010 IMSP au efectuat procurări de echipament în sumă de 8.398 mii lei: servere, computere, note-book-uri, echipament telecomunicațional, echipament periferic: imprimante, scanere, etc.
Instruirea personalului implicat	În curs de realizare	Au fost organizate seminare și instruiți în cadrul proiectelor realizate cu partenerii externi. În cadrul proiectului Băncii Mondiale „Servicii medicale și asistență socială”, obiectivul Instituționalizarea Conturilor Naționale în Sănătate, au fost instruiți circa 350 specialiști. Colaboratorii Centrului Național de Management în Sănătate oferă regulat consultații tehnice în domeniul TIC, atât personalului tehnic din cadrul IMSP, cât și personalului medical.
Obiectivul specific 1.4. Consolidarea parteneriatului intersectorial în luarea deciziilor de sănătate		
Măsura 1.4.1. Antrenarea efectivă și perseverentă a partenerilor din sectoarele relevante în adoptarea deciziilor ce țin de domeniul sănătății		
Elaborarea și utilizarea de documente și rapoarte sintetice ca bază pentru colaborarea intersectorială	În curs de realizare	Toate rapoartele de sinteză elaborate de Ministerul Sănătății sunt plasate pe pagina web a ministerului http://ms.gov.md/public/info/analiza/ . În scopul asigurării transparenței în procesul decizional, pe pagina web a ministerului la compartimentul Transparența decizională au fost plasate proiecte de decizii ale ministerului pentru consultări publice. Asociațiilor obștești incluse în baza de date ale ministerului le este transmisă, electronic, invitația de a-și formula propunerile, sugestiile, opiniile cu privire la proiectele de decizii elaborate de minister (proiecte de legi, hotărâri de guvern, ordine ale ministerului). Totodată, în vederea asigurării transparenței procesului decizional, în cadrul grupurilor de lucru, la unele proiecte de decizii, au fost implicați și reprezentanți a societății civile.
Cooperarea cu partenerii internaționali	În curs de realizare	Au fost realizate activități ce au contribuit la dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare ale Ministerului Sănătății cu structurile similare ale altor state. În contextul colaborării bilaterale moldo-germane în domeniul sănătății (<i>Acordului între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Ministerul Federal al Sănătății al Republicii Federale Germania privind colaborarea în domeniul sănătății și științelor medicale, semnat la data de 03 iunie 2009</i>), în perioada 18-20 august 2010 delegația Ministerului Federal al Sănătății al Republicii Federale Germania, în frunte cu E.S. Domnul Stefan Kapferer, Secretar de Stat, a efectuat o vizită oficială la Chișinău. În cadrul vizitei a fost evaluat progresul realizat în relațiile de colaborare dintre ambele ministere, fiind trasate liniile directorii în vederea elaborării proiectului Programului de Acțiuni pentru anul 2011. Parteneriatul de colaborare moldo-italiană în domeniul sănătății este dezvoltat în baza <i>Memorandumului de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene în materie de sănătate și științe medicale, semnat la Roma la 16 noiembrie 2000</i> . În perioada 25-29 ianuarie 2010, delegația Ministerului Sănătății a Republicii Moldova a efectuat o vizită de studiu la Institutului Oncologic din Barcelona, Regatul Spaniei și a

	<p>Institutului Oncologic European din Milano, Italia. Experții naționali implicați în reformarea serviciului oncologic, au analizat principiile de funcționare a serviciului oncologic din Spania și Italia, făcând cunoștință cu politica și strategiile din domeniu, resursele alocate, managementul serviciului medical spitalicesc oncologic, au studiat condițiile și procesul de modernizare a serviciului. A fost realizată o analiză de ansamblu a serviciului oncologic italian și spaniol și a câtorva instituții medicale de diferit nivel (nivel terțiar – Barcelona și Milano, nivel secundar – Girona, Spania). Delegația moldavă a făcut cunoștință cu gama de servicii prestate de instituțiile medicale, interacțiunea între diferite nivele, inclusiv interacțiunea între asistența medicală primară și cea spitalicească din mediul rural și cel urban.</p> <p>Ministerul Sănătății a înaintat propuneri de colaborare în domeniul sănătății în cadrul ședințelor Comisiilor mixte interguvernamentale de cooperare economică moldo-rusă, moldo-belorusă, moldo-cehă, convenite de comun acord și incluse în Protocoalele ședințelor, realizate pe parcursul anului 2010.</p> <p>Au fost realizate activități derivate din mandatul de membru al țării noastre în cadrul organismelor internaționale și structurilor regionale.</p> <p>În calitate de membru al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), delegația oficială a Ministerului Sănătății a participat activ la lucrările celei de-a 63 Sesiune a <i>Asambleei Mondiale a Sănătății</i> (Geneva, Elveția, mai 2010). Delegația Republicii Moldova s-a aliniat la discursurile Uniunii Europene, redactate de membrii delegației Spaniei, pe marginea proiectelor de rezoluție discutate. În ședința în plen șefii delegațiilor țărilor-membre ale OMS au prezentat intervenții privind monitorizarea atingerii țintelor Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului cu privire la sănătate. Șeful delegației moldave a prezentat realizările obținute de Republica Moldova și provocările cu care se confruntă țara în contextul atingerii țintelor ODM cu privire la sănătate. Menționăm, că în perioada 2007-2010 țara noastră a deținut mandatul de membru al <i>Comitetului Executiv al OMS</i>, participând activ în anul de referință la lucrările celei de-a 126-a Sesiune a Comitetului Executiv al OMS (Geneva, Elveția, ianuarie 2010).</p> <p>În perioada 13-16 septembrie 2010, delegația oficială a Ministerului Sănătății a participat la lucrările celei de a 60-a sesiune a <i>Comitetului Regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății</i>, or. Moscova, Federația Rusă. Șeful delegației moldave a participat alături de reprezentanții delegațiilor din Republica Letonă, Regatul Spaniei, reprezentanții Băncii Mondiale, Comisiei Europene, Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică la discuția-panel cu genericul „Impactul crizei financiare asupra sănătății și sistemelor de sănătate”. Ministrul Sănătății a elucidat provocările cu care se confruntă sistemul sănătății din țara noastră în contextul constrângerilor financiare și a reflectat măsurile întreprinse în redresarea situației, inclusiv inițiativele orientate spre creșterea ratei de cuprindere a populației cu asigurări medicale etc.</p> <p>În contextul deținerii de Republica Moldova a mandatului de membru al Rețelei de Sănătate din Europa de Sud Est (SEEHN) delegația Ministerului Sănătății a participat la lucrările celei de-a 23-a Reuniuni a SEEHN, or. Ohrid, Fosta Republica Yugoslavă</p>
--	--

		<p>Macedonia, 24 - 25 iunie 2010. Acest eveniment a creat o platformă pentru realizarea schimbului de informații cu delegațiile țărilor membre SEEHN privind modalitățile de evaluarea a performanțelor și a reformelor curente a serviciului de sănătate publică în fiecare stat, fortificarea sănătății publice constituind una din prioritățile țărilor din regiune, promovată și susținută de Organizația Mondială a Sănătății. A fost stabilit sediul Secretariatului SEEHN, în Macedonia, Fosta Republică Yugoslavă. Crearea și dezvoltarea capacităților Centrelor Regionale de Dezvoltare în domeniul Sănătății pe teritoriul statelor membre SEEHN va permite inițierea noilor proiecte de asistență externă și realizarea schimbului de experiență în domeniile prioritare de colaborare la nivel regional.</p> <p>Reprezentanții sistemului sănătății din Republica Moldova au participat la lucrările Comitetelor Consiliului Europei: Comitetul European pentru Sănătate (CDSP), Comitetul European pentru Bioetică (CDBI), Comitetul European pentru Transplantul de Organe (CD-P-TO), Comitetului European pentru Transfuzia de Sânge (CD-P-TS). Grație acestea, Republica Moldova continuă să beneficieze de suportul consecvent consultativ al Consiliului Europei în soluționarea problemelor actuale cu care se confruntă sistemul de sănătate, inclusiv în vederea dezvoltării și fortificării serviciului de transplant, consolidării serviciului de sânge și asigurării securității transfuzionale, etc.</p> <p>Pe parcursul anului 2010 țara noastră a deținut mandatul de membru alternant în cadrul Comitetului Executiv al Fondului Global de Lupta Împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei (GFATM), participând la ședințele convocate de GFATM.</p> <p>Colaborarea Republicii Moldova cu OMS și alte structuri și organisme internaționale contribuie direct la facilitarea racordării sistemului de sănătate din țara noastră la rigorile și standardele internaționale existente în domeniu, precum și la promovarea imaginii țării noastre pe plan internațional, facilitând extinderea asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate țării noastre.</p>
Obiectivul specific 1.5. Implicarea efectivă a populației, societății civile și profesionale în luarea deciziilor de sănătate		
Măsura 1.5.1. Dezvoltarea mecanismelor de implicare a profesioniștilor în luarea deciziilor de sănătate		
Elaborarea cadrului normativ necesar creării Ordinului Asistenților Medicali și Moașelor	Realizată	În Republica Moldova crearea și activitatea asociațiilor obștești este reglementată prin Legea nr. 837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.593 din 8.09.1992 privind Regulamentul cu privire la asociațiile obștești. În țară activează Asociația de Nursing din Republica Moldova (președinte Elena Stempovscaia).
Sporirea rolului asociațiilor profesionale, definirea atribuțiilor și domeniilor de implicare a acestora	În curs de realizare	Începând cu anul 2007 în cadrul proiectului Provocările Mileniului „Pentru buna guvernare” a fost inițiat procesul de elaborare a proiectului de lege cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova. Expediat spre avizare, acest proiect a fost avizat negativ și, respectiv, clasat. La moment, a fost creat un grup de lucru pentru elaborarea cadrului normativ necesar organizării Colegiului Medicilor (ordinul Ministerului Sănătății nr. 29-p § 1 din 01 martie 2011) și acesta a stabilit sarcinile pentru elaborarea proiectului de lege (proces verbal nr. 1 din 09.03.2011).
Măsură 1.5.2. Dezvoltarea mecanismelor de implicare a populației și a societății civile în luarea deciziilor de sănătate		
Sporirea capacităților serviciului relații cu	Realizată	Conform Hotărârii Guvernului nr. 777 din 27.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului

publicul și societatea civilă (evaluarea competențelor personalului și instruire)		privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia a fost instituit Serviciul parteneriat intersectorial, comunicare și colaborare cu societatea civilă în cadrul căruia a fost angajat și activează un colaborator.
Măsura 1.5.3. Dezvoltarea mecanismelor de implicare a partenerilor sociali în luarea deciziilor de sănătate		
Stabilirea și menținerea unui dialog permanent cu partenerii identificați	În curs de realizare	Pe parcursul anului 2010 a fost efectuată o evaluare a ONG-urilor care colaborează cu MS și a fost creată o bază de date care conținea 73 ONG-uri din domeniul sănătății în următoarele arii de activitate: prevenirea și tratarea HIV/SIDA, TB; sănătatea mintală; management în sănătate; protecția sănătății femeii și copilului; îngrijiri paliative și la domiciliu; promovarea modului sănătos de viață, etc. Asociațiilor obștești incluse în baza de date ale ministerului le este transmisă, electronic, invitația de a-și formula propunerile, sugestiile, opiniile cu privire la proiectele de decizii elaborate de minister (proiecte de legi, hotărâri de guvern, ordine ale ministerului).
Obiectivul specific 1.6. Alinierea legislației naționale în domeniul sănătății la standardele europene		
Măsura 1.6.1. Eficientizarea activității subdiviziunilor corespunzătoare ale Ministerului Sănătății în vederea elaborării propunerilor de ajustare a legislației în domeniu la acquis-ul comunitar		
Elaborarea legislației armonizate cu acquis-ul comunitar și implementarea acestora	În curs de realizare	<p>Au fost elaborate și aprobate următoarele proiecte de acte normative:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind produsele alimentare și furajele modificate genetic (scrisoarea MS nr. 01-0/109 din 17 ianuarie 2011). 2. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind formulele de început și formulele de continuare ale preparatelor pentru sugari și pentru copii mici (scrisoarea MS nr. 01-9/121 din 19 ianuarie 2011). 3. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare (scrisoarea MS nr. 01-42/2538 din 28 decembrie 2010). 4. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind zonele de protecție a surselor de apă potabilă (pentru avizare prin scrisoarea nr. 01-9/2466 din 20 decembrie 2010). 5. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind zonele de recreare aferente bazinelor acvatice (la avizare la C.C.C.E.C.). 6. proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 83 din 31 ianuarie 2008 cu privire la aprobarea Reglementării Tehnice “Jucării. Cerințe de securitate” (scrisoarea MS nr. 01-42/50 din 11 ianuarie 2011). 7. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele și obiectele care vin în contact cu produsele alimentare (scrisoarea nr. 01-42/2539 din 28 decembrie 2010). 8. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind efectuarea investigațiilor cu preparate radiofarmaceutice (la avizare la Ministerul Justiției). 9. proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind concentrațiile maximal-admisibile a substanțelor toxice în aerul zonei de muncă (mediul ocupațional) (la avizare la Ministerul Justiției, scrisoarea nr. 01-9/30 din 6 ianuarie 2011). 10. Hotărârea Guvernului nr. 1192 din 23 decembrie 2010 pentru aprobarea Regulamentului

		sanitar privind conținuturile maxime de reziduuri de pesticide din produsele alimentare și hrana pentru animale de origine vegetală și animală – este aprobată.
Secțiunea 2. Îmbunătățirea finanțării și a mecanismelor de plată pentru serviciile de sănătate		
Obiectivul specific 2.1. Îmbunătățirea finanțării sistemului de sănătate		
Măsură 2.1.1. Majorarea fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală		
2.1.1.2. Elaborarea mecanismelor de includere în schema de asigurare a acestor categorii (motivare / constrângere pentru cei care nu plătesc, identificarea categoriilor care trebuie să fie asigurate de stat, reexaminarea categoriilor de persoane social-mente vulnerabile și care necesită a fi excluse din acest sistem)	În curs de realizare	În baza recomandărilor experților OMS, a fost elaborată și aprobată Legea nr. 186 din 15 iulie 2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (MO nr. 138 - 140 (3671 - 3673) din 06 august 2010), care oferă statutul de asigurat medical de stat mamelor cu 4 și mai mulți copii, doctoranzilor la zi, persoanelor care îngrijesc un invalid de gr. I din nașterea și operate completări la Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 și la Codul Contravențional, care stabilește sancțiunile privitor la încălcarea legislației și a regulilor fixate în domeniul asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Prin Legea nr.108-XVIII din 17 decembrie 2009, persoanelor neasigurate li s-a oferit posibilitatea de a beneficia din contul mijloacelor financiare ale fondului de asigurare obligatorie de asistență medicală de întreg spectru de servicii incluse în asistența urgentă prespitalicească și asistența medicală primară, precum și de asistența medicală specializată de ambulatoriu și spitalicească în cazul unor maladii social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice. Astfel, prin aceasta este realizată acoperirea de 100 % a populației cu serviciile medicale menționate. Prin Legea nr. 186 din 15 iulie 2010 a fost completat alin.(5) art.4 din Legea nr.93-XIV din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător prin care este stabilit că, la cererea de eliberare a patentei, persoanele fizice urmează să prezinte documentele ce confirmă statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.
2.1.1.3. Reevaluarea veniturilor ca bază de calcul al contribuției la asigurările obligatorii de asistență medicală și perfecționarea mecanismelor de achitare a contribuțiilor în funcție de veniturile reale	În curs de realizare	Prin Legea nr. 128 din 23.12.2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 și Legea nr. 108 din 17 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost extinsă oportunitatea de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru proprietarii de terenuri agricole (art. 4, pct. 3) prin oferirea de reducere de 75% a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută și menținerea reducerii de 50% a acestea pentru categoriile de populație prevăzute la lit. b), c), d), e) pct.1 și pct.3 din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 20002 (art.4, pct. 4) achitată în primele trei luni ale anului și asigurat accesul întregii populații la asistență medicală primară și urgentă prespitalicească, precum și a persoanelor afectate de maladii social condiționate cu impact major asupra sănătății publice. Măsurile întreprinse au condus la majorarea numărului persoanelor ce au achitat prima de asigurare în sumă fixă de la 25,7 mii în anul 2009 pînă la 33,6 mii în anul 2010, suma acumulată în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală constituind 40.389,5 mii lei.
2.1.1.4. Majorarea treptată a contribuției procentuale conform prevederilor stipulate în CCTM pe perioada respectivă pînă la atingerea cotei care să asigure pachetul de servicii medicale așteptat de populație, dar să	În curs de realizare	Pentru anul 2010 a fost păstrată cota contribuțiilor procentuale de asigurare în mărimea de 7% achitată proporțional de angajat și angajator, stipulată în Legea nr. 128 din 23.12.2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010, în conformitate cu prevederile CCTM 2009-2011.

completeze și fondurile necesare pentru acoperirea acestui pachet		
Măsura 2.1.2. Asigurarea garanțiilor statului în participarea la finanțarea sistemului de sănătate		
2.1.2.1. Reevaluarea programelor naționale în funcție de nevoile populației și de eficiența utilizării resurselor alocate	În curs de realizare	În procesul de elaborare a CCTM, în baza indicatorilor medico – demografici, sunt identificate necesitățile în serviciile medicale pentru realizarea programelor naționale. Ulterior, acestea sunt ajustate la plafoanele de finanțare oferite de Ministerul Finanțelor.
2.1.2.2. Majorarea cheltuielilor destinate profilaxiei și promovării sănătății prin coordonarea programelor Ministerului Sănătății cu programele cu finanțare externă	În curs de realizare	În anul 2010 pentru implementarea programelor de profilaxie și promovare a sănătății realizate cu suportul partenerilor externi au fost valorificate 98,5 mil. lei, din cele 147,3 mil. lei planificate și este cu 31,2% mai puțin comparativ cu anul 2009 (143,2 mil. lei) ¹ , determinat de rezultatul impactului crizei financiare mondiale. În cadrul ședințelor Consiliului sectorial pentru sănătate în domeniul asistenței externe partenerii externi au fost informați despre implementarea programelor naționale de profilaxie și promovare a sănătății realizate cu suportul următoarelor agenții: Organizația Mondială a Sănătății, UNICEF, UNFPA, UNAIDS, OIM, PNUD, Banca Mondială, Delegația Uniunii Europene, Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei, Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, Alianța Globală pentru Vaccinuri și Imunizări, Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.
Măsura 2.1.4. Dezvoltarea formelor de asigurări facultative pentru prestarea serviciilor supra-pachet de asistență medicală		
2.1.4.1. Perfecționarea cadrului normativ pentru stimularea și încurajarea formelor de asigurare facultativă cu diverse pachete supra-Program unic	În curs de realizare	În anul 2010 au fost create instituții medicale private (Spitalul Internațional Medpark) care vor impulsiona dezvoltarea asigurărilor facultative cu diverse pachete supra-Program.
Obiectivul specific 2.2. Îmbunătățirea mecanismelor de plată și contractare a serviciilor		
Măsura 2.2.1. Îmbunătățirea mecanismelor de plată a prestatorilor de servicii în asistența medicală primară		
2.2.1.3. Perfecționarea mecanismului de plată pe baza performanțelor (elaborarea criteriilor și mecanismelor)	Realizată	A fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 1099 din 02.12.2010 pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1387 din 10 decembrie 2007. A fost elaborat și aprobat Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 522/207-A din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2010 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală care stabilește.
Măsură 2.2.3 Reformarea mecanismelor de plată a prestatorilor de servicii în spital		
2.2.3.2. Ajustarea finanțării la costurile calculate ale serviciilor medicale / cazurilor tratate și la tipurile de îngrijiri spitalicești	În curs de realizare	Pentru eficientizarea mecanismului de plată a prestatorilor de servicii medicale spitalicești a fost lansat proiectul de testare a sistemului de plată a prestatorilor bazat pe caz mix, realizat de compania «Nimitt», SUA (la data de 01.07.2010 a fost semnat contractul). A fost creat grupul de lucru responsabil de coordonarea elaborării sistemelor de plată a prestatorilor de servicii medicale (ordinul MS și CNAM nr.566/152-A din 13 august 2010). Au fost identificate și selectate instituțiile medicale spitalicești (7 instituții) pentru pilotarea mecanismului de plată bazat pe caz mix (Ordinul MS nr. 739 din 08.11.2010). La data de

¹ Datele Ministerului Finanțelor și a Ministerului Sănătății și nu reflectă asistență oferită în cadrul proiectelor realizate de societatea civilă.

		21.09.2010 a fost organizat atelierul de lucru "Principii de bază și introducerea în aspectele tehnice ale implementării unui sistem DRG" (ordinul nr. 621 din 07.09.2010). În perioada 23.11.2010 - 24.11.2010 a fost organizat cursul de instruire "Sistemul de codificare a diagnosticilor pacienților internați, utilizând Clasificarea Internațională a Maladiilor versiunea 10 (CIM 10) a OMS" (Ordinul MS nr. 759 din 16.11.2010).
Măsură 2.2.5. Perfecționarea mecanismelor de plată pentru serviciile de sănătate recent introduse: la domiciliu, paliative etc.		
2.2.5.1. Dezvoltarea și implementarea noilor mecanisme de plată pentru serviciile de sănătate introduse recent (la domiciliu, paliative etc.) și orientate spre sporirea eficacității și eficienței acestora	În curs de realizare	A fost stabilit și aprobat costul unui caz asistat de îngrijiri medicale paliative prestate în condiții de staționar/hospice pentru anul 2011 (ordinul MS nr. 875 din 27.12.2010).
Măsură 2.2.6. Revizuirea mecanismelor de contractare a serviciilor de sănătate		
2.2.6.1. Perfecționarea normelor metodologice (criteriile de contractare) pentru aplicarea contractelor (inclusiv indicatorii de performanță)	Realizată	A fost elaborat și aprobat Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 522/207-A din 24.12.2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2010 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală care stabilește metoda de plată per-capita a prestatorilor de asistență medicală primară pe anul 2010 (pct. 114 - 120) și mecanismul de plată diferențiată a asistenței medicale primare în funcție de structura demografică a populației înregistrată la medicul de familie (pct. 115) http://www.ms.gov.md/files/5266-Anexa_Norme_PU_2010_final%2520pentru%2520semnat.pdf În baza rezultatelor evaluării implementării mecanismului de plată „per-capita” în funcție de structura demografică a populației înregistrată la medicul de familie aceasta este aplicat și în anul 2011. Privitor la mecanismul de plată în baza setului standard de indicatori de performanță în asistența medicală primară informăm că acesta a fost elaborat în anul 2007 (proiectul Reforma în Sănătatea Publică) și aplicat în instituțiile de asistență medicală primară în anii 2008 și 2009. Odată cu extinderea accesului întregii populații la asistența medicală primară în anul 2010 aplicarea acestuia a fost suspendată până la aprobarea Legii FAOAM pentru anul 2011.
2.2.6.2. Sporirea capacităților autorităților centrale în vederea eficientizării mecanismelor de contractare (instruire, asistență tehnică, vizite de studiu etc.).	În curs de realizare	13 specialiști ai CNAM au beneficiat de instruire la disciplinele: „Managementul în sănătate” și „Probleme actuale ale sănătății publice” organizate de Catedra Sănătate Publică și Management, USMF „Nicolae Testemițanu”. 12 colaboratori au participat la cursurile de perfecționare profesională cu tema: armonizarea legislației RM, modele de planificare și monitorizare a programelor bazate pe rezultate, elaborarea notelor informative, a rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. organizate în cadrul Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova. 4 conducători din cadrul CNAM au participat la diverse conferințe și seminare organizate peste hotarele țării cu privire la dezvoltarea centrelor prietenoase tinerilor, organizarea serviciului de îngrijiri medicale la domiciliu, plata pentru serviciile spitalicești, consolidarea sistemelor de sănătate etc.
2.2.6.3. Sporirea capacităților furnizorilor de estimare a volumului de servicii adecvate	În curs de realizare	În vederea sporirii capacităților furnizorilor în estimarea volumului de servicii adecvate, care vor servi temei pentru contractare, CNAM a organizat 2 seminare cu participarea prestatorilor

care vor servi drept temei pentru contractare		<p>de servicii medicale contractați de CNAM cu următoarele subiecte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Particularitățile executării contractelor de prestare a serviciilor medicale în cadrul AOAM. 2. Înregistrarea populației în instituția medico-sanitară ce prestează asistență medicală primară în cadrul AOAM în baza noului regulament aprobat prin ordinul comun al MS și CNAM nr.627/163-A din 09.09.2010. <p>Ministerului Afacerilor Interne în procesul reorganizării a revizuit actele de activitate ale instituțiilor medico-sanitare subordonate Direcției medicale și a aprobate regulamentele și structura de state ale acestora. Instituțiile medico-sanitare subordonate Direcției medicale a MAI au fost contractate de Compania Națională de Asigurări în Sănătate, atât pentru prestarea serviciilor de ambulatoriu, cât și spitalicești.</p> <p>În septembrie 2010 Spitalul militar al Direcției Medicale a MAI a fost evaluat de Consiliu Național de Acreditare și Evaluare în Sănătate și acreditat (certificatul nr. 1077 din 01.10.2010). În această perioadă, la baza secției terapie a Spitalului militar al DM a fost dislocată filiala catedrei „Medicină internă nr. 4” a USMF „N. Testemițanu”.</p>
2.2.6.4. Elaborarea cadrului normativ pentru aplicarea diferențiată a coplăților ca mecanism de descurajare a supraconsumului de servicii	Nerealizată	<p>A fost elaborat și prezentat spre avizare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative prin care a fost solicitată includerea mecanismului de finanțare suplimentară a serviciilor medicale ce se acordă la nivel secundar și terțiar prin co-plăți (scrisoarea nr. 01-9/504 din 15 martie 2010), însă toate autoritățile au dat aviz negativ privitor la introducerea acestuia ca mecanism de finanțare a serviciilor medicale (Ministrul Finanțelor, Ministrul Economiei, Ministerul Justiției, Centrul pentru combaterea crimelor economice și corupției, CNAM, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor, Sindicatul „Sănătate”).</p>
Măsura 2.2.7. Creșterea gradului de autonomie a prestatorilor în gestionarea resurselor financiare		
2.2.7.2. Sporirea capacității prestatorilor de servicii medicale de a-și asuma riscurile financiare și gestionarea rațională a resurselor (instruire, vizite de studiu etc.)	În curs de realizare	<p>Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Finanțelor a organizat 7 cicluri de instruire în achiziții publice, gestionarea mijloacelor financiare și patrimoniului de stat, evidența contabilă și întocmirea rapoartelor financiare pentru circa 200 contabili șefi și economiști din toate instituțiile medico-sanitare publice și de învățământ medical.</p> <p>În anul 2010 Compania Națională de Asigurări în Medicină, paralel cu evaluarea volumului și calității serviciilor medicale acordate de instituțiile medico-sanitare încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, a monitorizat și utilizarea surselor financiare din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, cu înlăturarea încălcărilor admise și instruirea personalului din instituții. Au fost efectuate 890 controale.</p>
2.2.7.3. Perfecționarea mecanismului de control asupra gestionării resurselor financiare de către prestatori	Realizată	<p>Serviciul Audit Intern al Ministerului Sănătății instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 777 din 27 noiembrie 2009 a efectuat 5 misiuni de audit și a întocmit și prezentat ministrului 5 rapoarte de audit, o misiune de audit este în proces (până în aprilie 2011), 3 misiuni de consiliere și întocmite și prezentate ministrului 3 note informative, a întocmit și adresat 4 scrisori Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.</p> <p>În scopul perfecționării mecanismului de control asupra gestionării resurselor financiare de către prestatori, Compania Națională de Asigurări în Medicină a introdus metoda controlului de sistem, care presupune analiza unui proces integral cu elaborarea propunerilor asupra punctelor slabe ale acestuia. Au fost efectuate 2 controale cu utilizarea acestei metode de</p>

		control. La fel, CNAM efectuează controlul gestionării resurselor financiare la momentul examinării devizelor de venituri și cheltuieli prezentate spre coordonare de instituțiile medico-sanitare contractate și analizează dările de seamă privind îndeplinirea devizului de venituri și cheltuieli al acestora din mijloacele FAOAM.
Măsura 2.2.8. Dezvoltarea mecanismului de evaluare și monitorizare a eficienței resurselor utilizate		
2.2.8.3. Perfecționarea și adoptarea procedurilor de monitorizare (instrumente, raportare, periodicitate etc.)	În curs de realizare	<p>Este realizată în cadrul Reformei Autorității Publice Centrale și coordonată de Cancelaria de Stat și presupune elaborarea unor proceduri unice de elaborare, monitorizare și evaluare. Ministerul Sănătății este unul din cele cinci ministere (Ministerul muncii, protecției sociale și familiei, Ministerul economiei, Ministerul educației și Ministerul justiției), în cadrul căruia aceste proceduri sunt testate și personalul instruit.</p> <p>Referitor la evaluarea și monitorizarea eficienței utilizării resurselor financiare sunt aplicate regulile stabilite în Regulamentul privind modul de elaborare, monitorizare și raportare a bugetelor pe programe (ordinul Ministerului Finanțelor nr. 19 din 16.02.2008 MO nr.45-46/107 din 04.03.2008).</p> <p>În scopul sistematizării, întocmirii și utilizării documentației de evidență medicală au fost aprobate modificările și completările:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. formularelor de evidență medicală primară în cadrul instituțiilor medicale. (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 153 din 09.03.2010); 2. documentației medicale de evidență primară a laboratoarelor instituțiilor medico-sanitare (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 440 din 22.06.2010); <p>Au fost aprobate formularele de evidență medicală primară și dările de seamă în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală (Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 448/111-A din 23.06.2010).</p>
2.2.8.4. Elaborarea și implementarea conturilor satelit în sănătate	În curs de realizare	<p>În domeniul Conturilor naționale în sănătate au fost instruiți 300 specialiști din 226 instituții medicale (publice), inclusiv specialiști contabili ai Centrelor de Sănătate autonome (din 2009 și 2010) care nu dispun de date financiare privind activitatea instituției pentru anul 2008 (an de bază pentru colectarea informației). La fel, au fost instruiți specialiștii responsabili de blocul economico-financiar al instituțiilor medicale subordonate altor ministere și departamente – 17 specialiști. Au fost colectate tabelele CNS cu datele financiare ale instituțiilor medico-sanitare publice pentru anul de activitate 2008 de la toate instituțiile medicale publice – 226 instituții. Au fost colectate tabelele CNS cu datele financiare ale instituțiilor medico-sanitare publice pentru anul de activitate 2009 de la 150 instituții medicale din total de 226 instituții. Au fost colectate datele de la instituțiile medicale subordonate altor ministere și departamente pentru anii 2008 și 2009 (8 instituții medicale: Centrul de medicină al Aviației Civile, Centrul Consultativ Diagnostic al Ministerului Apărării, Centrul de Sănătate Publică al ACSR, SPB, Constructorul, Direcția medicală a MAI Republica Moldova, CMF ACSR, Spitalul Clinic Militar Central al Ministerului Apărării, SR ACSR). (Ordinului MS nr.480 din 12.07.2010 „Cu privire la deplasările în teritoriu pentru verificarea-validarea datelor CNS”).</p> <p>Totodată, în rezultatul procesului de validare a datelor CNS, în teritoriu au fost realizate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instruirea specialiștilor responsabili de blocul economico – financiar din instituțiile

		<p>medicale prin organizarea și participarea la seminarele de instruire în domeniul „Conturilor Naționale în Sănătate”.</p> <p>2. Instruirea specialiștilor responsabili de blocul economico – financiar din instituțiile medicale, care au participat la seminare, dar în momentul completării matricei cu date au întâlnit dificultăți la introducerea acestora în matrice.</p> <p>3. Verificarea datelor financiare introduse în matrice în baza rapoartelor instituției.</p> <p>4. Divizarea datelor (care nu au fost divizate detaliat) pe servicii medicale conform clasificării CNS.</p> <p>5. Identificarea problemelor de organizare și tehnice întâlnite în procesul completării matricei.</p> <p>6. Ajustarea introducerii datelor financiare în câmpul corespunzător al matricei.</p> <p>Au fost solicitate și primite datele privind cheltuielile pentru serviciile de sănătate de la consiliile raionale și municipale. Din 37 de consilii au fost primite datele de la 32 consilii, restante au rămas: Căușeni, Cimișlia, Dondușeni, Taraclia, Telenești.</p> <p>Au fost solicitate și primite datele privind cheltuielile în sănătate de la Ministerul Finanțelor, Ministerul Apărării, Ministerul Justiției, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, CNAM, CNAS, Agenția Medicamentului, Camera de licențiere, Biroul Național de Statistica, ACSR, Academia de Știință a Moldovei, Direcția instituțiilor Penitenciare. Nu a fost primit răspuns de la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Educației.</p> <p>Secția CNS este în procesul de analiză a datelor primite și de elaborare a raportului Conturilor Naționale de Sănătate pentru anul 2008. La fel, secția CNS împreună cu consultantul local și internațional este în proces de elaborare a caietului de sarcini pentru crearea sistemului informațional al CNS. Pentru asigurarea instituționalizării CNS sunt studiate actele normative și experiența internațională necesare pentru elaborarea proiectului unui act normativ sau legislativ cu privire la CNS, care ulterior să fie aprobat.</p>
Obiectiv specific 2.3. Sporirea echității și transparenței în alocarea resurselor și protecției financiare a cetățenilor		
Măsura 2.3.1. Îmbunătățirea echității în formarea și utilizarea resurselor financiare pentru serviciile de sănătate		
2.3.1.1. Elaborarea cadrului normativ necesar prin trecerea treptată de la contribuția sub formă de sumă fixă la contribuția calculată sub forma de cotă procentuală raportată la venituri	În curs de realizare	Chestiunea a fost discutată de autoritățile publice centrale și urmează să fie realizată în anul 2011.
2.3.1.2. Elaborarea și aplicarea unor metode diferențiate de calculare și achitare a primelor de asigurare raportate la pragul de sărăcie sau la alte criterii similare	În curs de realizare	Prin Legea nr. 128 din 23.12.2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 și Legea nr. 108 din 17 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost extinsă oportunitatea de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru proprietarii de terenuri agricole (art. 4, pct. 3), prin oferirea de reducere de 75% a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută și menținerea reducerii de 50% a acesteia pentru categoriile de populație prevăzute la lit. b), c), d), e) pct.1 și pct.3 din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 (art.4, pct. 4) achitată în primele trei luni ale anului, și asigurat accesul întregii populații la

		asistență medicală primară și urgență prespitalicească, precum și a persoanelor afectate de boala social condiționată cu impact major asupra sănătății publice.
2.3.1.4. Creșterea finanțării pentru medicamente compensate și perfecționarea mecanismului de alocare a fondurilor pentru medicamentele compensate	În curs de realizare	<p>Pentru anul 2010 a fost majorat quantumul resurselor financiare pentru medicamente parțial și/sau integral compensate cu 57,8% față de anul 2009 și reprezintă suma de 116.848,9 mii de lei. Lista medicamentelor compensate din FAOM a fost extinsă cu 58,4% DCI și respectiv cu 28,5 % de Denumiri comerciale. În acest context menționăm includerea a 3 capitole importante, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Capitolul 5. Medicamente psihotrope și anticonvulsivante compensate 100% pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu (maturi și copii); 2. Capitolul 6. Medicamente compensate parțial pentru tratamentul bolilor neurologice în condiții de ambulatoriu (boala și sindromul Parkinson); 3. Capitolul 7. medicamente antidiabetice compensate 90% pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu. <p>Pe parcursul 2010, ordinul 545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" a fost modificat și completat cu medicamente predestinate tratamentului în condiții de ambulatoriu a pacienților cu boala ale tractului gastro-intestinal. Au fost incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală medicamente compensate parțial pentru copii, și preparatul Kalii Iodidum compensat 100% pentru copii în vârstă 0-18 ani. (ordinul comun MS și CNAM nr.459/117-A din 1 iulie 2010 "Despre completarea ordinului nr.545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" și ordinul comun al MS și CNAM nr.687/186-Adin 12.10.2010). A fost aprobat Regulamentul cu privire la compensarea și includerea medicamentelor în lista celor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și la fel și Metodologia de calcul a sumelor fixe compensate pentru medicamentele incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2011(ordinul Ministerului Sănătății nr. 843 din 27.12.2010).</p>
Măsura 2.3.2. Creșterea transparenței în alocarea și utilizarea resurselor financiare		
2.3.2.2. Consultarea cu publicul a proiectelor programelor naționale de sănătate și a Programului unic	În curs de realizare	A fost instituit grupul de lucru care a evaluat Programul Unic (ordinul MS nr. 156 din 09.03.2010) și elaborat proiectul de act normativ. Acesta a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web a Ministerului Sănătății. Ulterior, a fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 1099 din 02.12.2010 pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1387 din 10 decembrie 2007.
Secțiunea 3. Organizarea și prestarea serviciilor de sănătate, inclusiv în formă electronică, adecvate cerințelor și ajustate la necesitățile populației		
Obiectivul specific 3.1. Promovarea asistenței medicale integrate și asigurarea continuității serviciilor medicale pentru soluționarea problemelor de sănătate ale populației		
Măsură 3.1.2. Consolidarea asistenței medicale de urgență și dezvoltarea serviciilor paramedicale		
Ajustarea standardelor naționale de organizare și dotare a serviciilor de urgență la cele europene	În curs de realizare	A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului Național de dezvoltare a Asistenței Medicale de Urgență pentru anii 2011-2015, care prevede condițiile de echipare a transportului sanitar specializat utilizat de furnizorul de servicii medicale de

		urgentă prespitalicească.
Perfecționarea cadrului normativ al asistenței medicale urgente și dezvoltarea serviciilor paramedicale	În curs de realizare	A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului Național de dezvoltare a Asistenței Medicale de Urgență pentru anii 2011-2015, care prevede, inclusiv elaborarea cadrului legislativ privitor la crearea sistemului de pregătire și instruire a polițiștilor și pompierilor în acordarea primului ajutor medical.
Consolidarea serviciilor de dispecerat ca element-cheie al asistenței medicale urgente (instruire, dotare, standarde)	În curs de realizate	A fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului Privind aprobarea Programului Național de dezvoltare a Asistenței Medicale de Urgență pentru anii 2011-2015, care prevede, inclusiv organizarea de comun cu alte ministere, pînă în anul 2013, a Dispeceratelor unice pentru preluarea apelurilor de urgență 112 și a Dispeceratelor medicale centralizate în cadrul Ministerului Sănătății. Dispeceratelor medicale centralizate vor fi : - organizate în fiecare Stație Zonală de Asistență Medicală Urgentă. - dotate cu tehnologii și sisteme informaționale de monitorizare, evaluare și control (GPS) a activităților serviciului AMU compatibile cu tehnologiile informaționale ale Dispeceratelor unice de preluare a apelurilor de urgență 112 și integrate în Sistemul Informațional Medical Integrat Național. - dotate cu stații radio și radiotelefoane, sisteme informaționale și de înscriere a convorbirilor telefonice, integrate în sistemul informațional al Stațiilor Zonale AMU și Sistemul Informațional Medical Integrat Național. Cadrul normativ va fi ajustat pentru a asigura reglementarea interacțiunilor intersectoriale cu serviciile de Dispecerat unice de preluare a apelurilor de urgență 112, pompieri, organele administrației publice locale.
Dotarea serviciului asistenței medicale urgente cu transport sanitar specializat înzestrat cu echipamentul necesar	În curs de realizare	Fondul ONU pentru populație a donat Serviciului de Asistență Medicală Urgentă al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă și Stației Zonale Asistență Medicală Urgentă Nord cîte o autosanitară Hundai în sumă de 502.301,0 lei. Stația Zonală Asistență Medicală Urgentă Sud a organizat o licitație pentru procurarea a 5 autosanitare marca „Gazel” în sumă totală de 1.550 mii lei. Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a beneficiat de trei reanimobile dotate conform standardelor Comunității Europene. În cadrul Programului REPEMOL, 4 unități de transport sanitar ale Stațiilor Zonale Asistență Medicală Urgentă și Serviciului de Asistență Medicală Urgentă al Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă au fost dotate cu echipament și aparataj specializat pentru reanimarea copiilor, în sumă de 564787,13 lei.
Dezvoltarea și consolidarea bazei tehnico-materiale a subdiviziunilor asistenței medicale urgente în conformitate cu cerințele în domeniu	În curs de realizare	În anul 2010 au fost efectuate lucrări de reparație curentă și capitală în unele subdiviziuni ale Stației Zonale Asistență Medicală Urgentă Nord în sumă de 1.832.900,0 lei (Substația AMU Briceni – 26.116 lei, Drochia – 303.271 lei, Punctul AMU Ochiul Alb – 203.895 lei, Punctul AMU Costești – 14.539 lei, Punctul AMU Zăicani 40.000 lei, Punctul AMU Balatina – 45.000 lei), ale Stației Zonale Asistență Medicală Urgentă Centru în sumă de 1.679.992 lei, ale Stației Zonale Asistență Medicală Urgentă Sud în sumă de 958.742 lei (Substația AMU Cahul – 71.471 lei, Substația AMU Cantemir – 59.871 lei), ale Stației Zonale Asistență Medicală Urgentă Găgăuzia în sumă de 225.311 lei și Centrul Național Științifico-Practic de

		Medicină Urgentă în sumă de 4.798.000 lei.
Implementarea standardelor, ghidurilor și protocoalelor clinice în activitatea asistenței medicale urgente (instruire și diseminare)	În curs de realizare	Pe parcursul anului 2010 au fost elaborate și aprobate prin ordinele Ministerului Sănătății: 25 de Protocoale clinice naționale, care conțin compartimentul AMU și reglementează managementul pacienților la nivel de asistență medicală urgentă; 10 Protocoale clinice standardizate pentru medicii pediatri din secțiile de reanimare și terapie intensivă pediatrică; Ghidul național privind triajul medical în incidente soldate cu victime multiple și dezastre. Au fost actualizate Standardele medicale de diagnostic și tratament, inclusiv în urgențele medicale. Pentru asigurarea implementării protocoalelor clinice în practică au fost organizate 9 seminare instructive zonale, în cadrul cărora au fost instruiți 612 medici, și un curs instructiv în cadrul Expoziției MoldEXPO cu participarea a 340 de medici.
Elaborarea și unificarea programelor de pregătire a paramedicilor (pompieri, polițiști)	În curs de realizare	Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI pentru asigurarea instruirii salvatorilor și pompierilor a elaborat și este aplicat Ghidul primului ajutor. Totodată, din lipsa de resurse financiare necesare pentru instruirea salvatorilor și pompierilor în acordarea primului ajutor în cadrul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă (adresarea SPCSE nr. 19/4 – 189 din 18.02.2010) instruirea acestora nu a fost posibilă. Astfel, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI este în căutarea surselor financiare (interne și externe) pentru crearea Centrului de instruire, licențiat în pregătirea pompierilor și salvatorilor în acordarea primului ajutor.
Instruirea populației în domeniul acordării primului ajutor în parteneriat cu Societatea de Cruce Roșie din Moldova	În curs de realizare	Pe parcursul anului 2010, Societatea de Cruce Roșie din Moldova cu suportul Crucii Roșii din Estonia a instruit, conform standardelor europene în domeniul Primului Ajutor, 13 instructori în acordarea primului ajutor din filialele Crucii Roșii. Aceasta va asigura continuitatea pregătirii voluntarilor antrenori ai Crucii Roșii în instruirea populației. Cu suportul financiar și tehnic al Federației Internaționale a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie au fost organizate 2 seminare cu instructorii în primul ajutor pentru elaborarea planului de acțiuni. A fost actualizat și reeditat, cu suportul financiar al Guvernului Norvegiei și Federației Internaționale a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie, manualul Crucii Roșii pentru instruirea în acordarea primului ajutor. La nivel local, filialele Crucii Roșii au continuat colaborarea cu autoritățile publice locale, direcțiile de învățământ, direcțiile Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne în vederea organizării instruirii populației în acordarea primului ajutor. Prin intermediul filialelor de Cruce Roșie au fost instruite 1140 persoane. În anul 2010, Societatea de Cruce Roșie din Moldova a aplicat la Centrul European de Referință pentru Instruirea în Primul Ajutor din Paris pentru obținerea Certificatului European în Primul Ajutor, care va permite Crucii Roșii din Moldova să ofere instruire în acordarea primului ajutor conform standardelor europene.
Măsură 3.1.3. Sporirea rolului și autorității asistenței medicale primare în sistemul național de sănătate, cu accent prioritar pe măsurile de prevenire a maladiilor		
Fortificarea capacității asistenței medicale primare în gestionarea resurselor (instruire)	În curs de realizare	În managementul asistenței medicale primare, inclusiv financiar au fost instruiți 135 de coordonatori ai Centrelor de Sănătate.
Revizuirea tipurilor de servicii prioritare și a	În curs de	A fost ajustat Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală la prevederile

volumului de servicii pentru asistența medicală primară: prestarea serviciilor preventive, lucrul cu comunitatea, școlarizarea pacienților, populației socialmente vulnerabile, identificarea serviciilor pentru plată separată <i>per service</i>	realizare	Legii asigurării obligatorii de asistență medicală (Hotărârea Guvernului nr. 1099 din 02.12.2010 pentru aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1387 din 10 decembrie 2007). A fost completată Lista investigațiilor paraclinice efectuate la nivel de asistență medicală primară (Ordinul comun al MS și CNAM nr. 537/135-A din 04 august 2010 cu privire la modificarea Ordinului comun al MS și CNAM nr. 522/207-A din decembrie 2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2010 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală).
Perfecționarea mecanismelor de referire și dirijare a fluxului de pacienți (asistență medicală urgentă, specialist, spital)	Realizată	Au fost determinate principiile de bază de organizare a serviciilor medicale și de plată a acestora pe tipuri, prevăzute de Programul unic, acordate în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală de către instituțiile medico-sanitare și contractate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, inclusiv mecanismul de referire și dirijare a fluxului de pacienți (ordinul comun al MS și CNAM nr. 522/207-A din 24 decembrie 2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare în anul 2010 a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală).
Implementarea ghidurilor și protocoalelor clinice pentru asistența medicală primară (instruire și diseminare)	În curs de realizare	Cu suportul financiar al Uniunii Europene, în cadrul proiectului „Suport pentru Reforma Sănătății: Fortificarea Asistenței Medicale Primare” au fost elaborate și aprobate 24 Protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie, care au fost distribuite în instituțiile medico-sanitare de asistență medicală primară din țară pentru fiecare medic de familie.
Măsură 3.1.5. Modernizarea serviciilor de asistență spitalicească		
Elaborarea cadrului normativ vizînd stabilirea și diversificarea serviciilor spitalicești eficiente în raport cu costul sau alternative spitalizării (chirurgie de zi, staționare de zi)	În curs de realizare	În anul 2010 au fost elaborate și aprobate mai multe acte normative de îmbunătățire a cadrului normativ privitor la sectorul spitalicesc. Astfel, a fost aprobat Programul de dezvoltare a asistenței medicale spitalicești pe anii 2010-2012 (Hotărârea de Guvern nr. 379 din 07.05.2010). A fost elaborat proiectul Legii spitalelor și prezentat Guvernului proiectul Hotărîrii pentru aprobarea avizului la proiectul legii spitalelor (scrisoarea nr. 01-4.2/1871 din 23.09.2010). La fel, Ministerul Sănătății a prezentat Guvernului proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la Registrul de stat al spitalelor (scrisoarea nr. 01-4.2/1875 din 24.09.2010). Întru monitorizarea și coordonarea procesului de realizare a Programului de dezvoltare a asistenței medicale spitalicești pe anii 2010-2012 a fost aprobat Planul de măsuri privind realizarea prevederilor Programului de dezvoltare a asistenței medicale spitalicești pe anii 2010-2012 (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 481 din 13.07.2010).
Fortificarea capacităților și sporirea responsabilității managerilor de spitale în gestionarea resurselor (instruire, motivare, penalizare)	În curs de realizare	Ministerul Sănătății împreună cu Ministerul Finanțelor a organizat 7 cicluri de instruire în achiziții publice, gestionarea mijloacelor financiare și patrimoniului de stat, evidența contabilă și întocmirea rapoartelor financiare pentru circa 200 contabili șefi și economiști din toate instituțiile medico-sanitare publice și de învățămînt medical. În anul 2010 Compania Națională de Asigurări în Medicină, paralel cu evaluarea volumului și calității serviciilor medicale acordate de instituțiile medico-sanitare încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, a monitorizat și utilizarea surselor financiare din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, cu înlăturarea încălcărilor admise și

		instruirea personalul din instituții. Au fost efectuate 890 controale.
Crearea unităților de primire urgentă și a departamentelor de urgență în cadrul spitalelor	În curs de realizare	A fost elaborat proiectul de ordin privind organizarea departamentului și unității de primire urgentă în cadrul instituțiilor medicale spitalicești.
Definirea tipurilor de îngrijiri spitalicești în vederea finanțării diferențiate	În curs de realizare	A fost inițiată elaborarea sistemului de plată a prestatorilor de servicii medicale spitalicești bazat pe caz – mix. La data de 01.07.2010 a fost semnat contractul cu compania «Nimitt», SUA pentru elaborarea a acestuia și în luna august a fost lansat proiectul de testare a sistemului. La data de 21.09.2010 a fost organizat atelierul de lucru "Principii de bază și introducere în aspectele tehnice ale implementării unui sistem DRG" (ordinul nr. 621 din 07.09.2010). Iar în perioada 23.11.2010 - 24.11.2010 a fost organizat cursul de instruire "Sistemul de codificare a diagnosticelor pacienților internați, utilizând Clasificarea Internațională a Maladiilor versiunea 10 (CIM 10) a OMS". (Ordinul MS nr. 759 din 16.11.2010).
Implementarea ghidurilor și protocoalelor clinice pentru diferite specialități și niveluri (instruire și difuzare)	În curs de realizare	Pe parcursul anului 2010 au fost elaborate și aprobate prin ordinele Ministerului Sănătății: 25 de Protocoale clinice naționale; 24 de Protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie; 10 Protocoale clinice standardizate pentru medicii pediatri din secțiile de reanimare și terapie intensivă pediatrică; Ghidul național privind triajul medical în incidente soldate cu victime multiple și dezastre. Pentru asigurarea implementării protocoalelor clinice în practică au fost organizate 9 seminare instructive zonale cu instruirea a 612 de medici și un curs instructiv în cadrul Expoziției MoldEXPO cu participarea a 340 de medici.
Elaborarea sistemului de monitorizare și de evaluare a serviciilor spitalicești	În curs de realizare	În scopul sistematizării, întocmirii și utilizării documentației de evidență medicală au fost aprobate modificările și completările: 1. formularelor de evidență medicală primară în cadrul instituțiilor medicale. (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 153 din 09.03.2010). 2. documentației medicale de evidență primară a laboratoarelor instituțiilor medico-sanitare (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 440 din 22.06.2010). Au fost aprobate formularele de evidență medicală primară și dările de seamă în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală (Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 448/111-A din 23.06.2010)
Măsură 3.1.6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijiri comunitare și la domiciliu		
Elaborarea standardelor de acreditare a prestatorilor de servicii comunitare	Realizată	Standardele și indicatorii de evaluare și acreditare a instituțiilor medico-sanitare și a întreprinderilor farmaceutice sunt actualizate permanent conform actelor normative aprobate și modificate, inclusiv a serviciilor comunitare. Ultima actualizare a standardelor de evaluare și acreditare a tuturor instituțiilor medico-sanitare a fost efectuată la ședința Prezidiului CNEAS din 29 ianuarie 2010 (Proces-verbal nr. 1 din 29 ianuarie 2010).
Măsură 3.1.7. Sporirea rolului parteneriatului public-privat în furnizarea serviciilor de sănătate		
Ajustarea și completarea cadrului normativ existent privind activitatea privată în domeniul sănătății	Realizată	Întru dezvoltarea Parteneriatului Public-Privat (PPP) în sănătate, Ministerul Sănătății a înaintat propuneri de modificare a cadrului juridic, care au intrat în vigoare prin: - Legea nr. 110 din 04.06.2010 cu privire la modificarea și completarea Legii 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, prin care a fost exclus monopolul statului în supravegherea și tratamentul femeilor gravide și pacienților cu maladii canceroase.

		<p>- Legea nr. 117 din 17.07.2010 cu privire la modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995, prin care este permisă amplasarea instituțiilor medicale private în incinta instituțiilor medicale publice.</p> <p>- Legea nr. 181 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a modificat Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriat public-privat pentru simplificarea procedurii de inițiere și realizare a PPP.</p> <p>- Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 06.12.2010 cu privire la parteneriatul-public privat pentru prestarea unor servicii de sănătate, prin care a fost aprobat primul proiect de PPP în cadrul Spitalului Clinic Republican.</p> <p>- Hotărârea Guvernului nr. 1157 din 20.12.2010 cu privire la modificarea anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17 august 1995, prin care a fost exclus monopolul statului în tratarea bolilor oncologice, derularea controalelor și testărilor medicale periodice și preventive ale populației, cu eliberarea concluziilor medicale; supravegherea și tratarea femeilor gravide; intervențiile chirurgicale, inclusiv avorturile; metodele invazive de cercetare și tratament.</p>
Perfecționarea cadrului normativ pentru încurajarea investițiilor private, inclusiv ale lucrătorilor medicali, în organizarea și prestarea serviciilor de sănătate	Realizată	A fost adoptată Legea nr. 117 din 17 iunie 2010 pentru modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 (modificarea art. 4, alin. 4) (MO nr. 126 - 128 (3659 - 3661) din 23 iulie 2010), care prevede dezvoltarea parteneriatului public-privat în finanțarea sectorului de sănătate și respectiv atragerea investițiilor private.
Identificarea posibilităților de contractare din exterior a unor servicii (spălătorie, bucătărie, pază etc.)	În curs de realizare	Prin modificarea și completarea Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 (modificarea art. 4, alin. 4) (Legea nr. 117 din 17 iunie 2010, MO nr. 126 - 128 (3659 - 3661) din 23 iulie 2010), care prevede dezvoltarea parteneriatului public-privat în finanțarea sectorului de sănătate, au fost create condiții de contractare din exterior a unor servicii: spălătorie, alimentare etc.
Perfecționarea și unificarea formelor de evidență, raportare și monitorizare a activității prestatorilor publici și privați	În curs de realizare	Au fost aprobate formularele de evidență medicală primară și dările de seamă în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru toți prestatorii, indiferent de forma de proprietate (ordinul comun al MS și CNAM nr. 448/111-A din 23.06.2010).
Măsură 3.1.8. Dezvoltarea domeniului de telemedicină		
Dezvoltarea capacităților (dotare, instruire) și prestarea serviciilor telemedicale	În curs de realizare	Au fost efectuate instruirii în telemedicină în vederea dezvoltării capacităților instituționale în cadrul Școlii de Sănătate Publică și în cadrul USMF „N. Testemițanu”, facultatea de perfecționare. A fost creată baza regională de date telemedicale în domeniul perinatologiei.
Obiectiv specific 3.2. Dezvoltarea domeniilor prioritare ale sistemului de sănătate cu impact asupra sănătății publice și de importanță strategică		
Măsură 3.2.1. Fortificarea serviciilor de sănătate publică		
Dezvoltarea unui cadru unic de elaborare și finanțare a programelor naționale și dezvoltarea capacităților respective (instruire)	În curs de realizare	Este realizată în cadrul Reformei Autorității Publice Centrale și coordonată de Cancelaria de Stat care presupune elaborarea unor proceduri unice de elaborare, monitorizare și evaluare a programelor naționale. Ministerul Sănătății este unul din cele cinci ministere (Ministerul muncii, protecției sociale și familiei, Ministerul economiei, Ministerul educației și Ministerul justiției), în cadrul căruia aceste proceduri sunt testate și personalul instruit.
Elaborarea unui mecanism de coordonare, monitorizare și evaluare a programelor naționale la toate nivelurile	În curs de realizare	Este realizată în cadrul Reformei Autorității Publice Centrale și coordonată de Cancelaria de Stat care presupune elaborarea unor proceduri unice de elaborare, monitorizare și evaluare a programelor naționale. Ministerul Sănătății este unul din cele cinci ministere (Ministerul

		muncii, protecției sociale și familiei, Ministerul economiei, Ministerul educației și Ministerul justiției), în cadrul căruia aceste proceduri sunt testate și personalul instruit.
Măsura 3.2.2. Perfectarea continuă a metodelor de control asupra bolilor transmisibile		
Crearea și implementarea unui nou sistem electronic de supraveghere epidemiologică a maladiilor infecțioase, bazat pe identificarea precoce și alertarea privind bolile contagioase și alte fenomene cu impact asupra sănătății publice	În curs de realizare	A fost dezvoltat și este funcțional Sistemul electronic de alerte epidemiologice (SAE). Astfel, la data de 01 ianuarie 2011 la SAE erau conectate 34 Centre de Sănătate Publică teritoriale, 7 Centre de Igienă și Epidemiologie de pe malul stîng al râului Nistru, 7 Centre de Medicină Preventivă departamentale și 45 instituții medico-sanitare publice. În anul 2010 în cadrul sistemul electronic de alerte epidemiologice a fost elaborat și implementat modulul de notificare și evaluare a evenimentelor de sănătate publică în conformitate cu cerințele Anexelor 1,2 al Regulamentului Sanitar Internațional (RSI 2005).
Dezvoltarea capacităților de diagnostic microbiologic de laborator rapid al bolilor contagioase cu impact epidemiologic major și asigurarea biosecurității	În curs de realizare	Au fost fortificate capacitățile de diagnostic microbiologic de laborator rapid al bolilor contagioase cu impact epidemiologic major prin tehnici de biologie moleculară (PCR) și asigurare a biosecurității în 2 laboratoare de referință din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică: Laboratorul de referință în microbiologie și Laboratorul Centrului de virusologie.
Asigurarea acoperirii vaccinale de peste 95% a vîrstelor și contingentelor de populație țintă, implementarea vaccinurilor noi	În curs de realizare	Efortul întreprins de Ministerul Sănătății în anul 2010 a asigurat atingerea obiectivului Programului național de imunizări de cuprindere a populației cu vaccinări de peste 95%. La nivel național a fost vaccinată 95% din populația țintă cu vaccinul BCG contra tuberculozei. Nu au fost înregistrate cazuri de poliomielită, difterie, rujeolă, rubeola. A fost elaborat și aprobat Programul Național de Imunizări pentru anii 2011 - 2015 (HG RM nr. 1192 din 23 decembrie 2010) și elaborată și aprobată Programarea vaccinărilor pentru anul 2011 și organizarea efectuării lor (ordinul MS nr. 749 din 10.11.2010). La fel, au fost finalizate vaccinările contra gripei pandemice cu vaccinul donat de Guvernul României "Cantgrip" (95,4% din dozele primite) și cu vaccinul "Panenza" donat de OMS (92,5% din dozele primite). Total, contra gripei pandemice au fost vaccinate 828,4 mii persoane (cca 24% din populația permanentă din țară). În anul 2010 a fost inițiată vaccinarea contra papilomavirusului uman, provocator al cancerului de col uterin, din asistențe umanitare pentru circa 7.700 persoane.
Dezvoltarea unui sistem de alertă rapidă și de combatere a bioterorismului	În curs de realizare	A fost dezvoltat și este funcțional Sistemul electronic de alerte epidemiologice (SAE). Astfel, la data de 01 ianuarie 2011 la SAE erau conectate 34 Centre de Sănătate Publică teritoriale, 7 Centre de Igienă și Epidemiologie de pe malul stîng al râului Nistru, 7 Centre de Medicină Preventivă departamentale și 45 instituții medico-sanitare publice. În anul 2010 în cadrul sistemul electronic de alerte epidemiologice a fost elaborat și implementat modulul de notificare și evaluare a evenimentelor de sănătate publică în conformitate cu cerințele Anexelor 1,2 al Regulamentului Sanitar Internațional (RSI 2005). Au fost fortificate capacitățile de diagnostic microbiologic de laborator rapid al bolilor contagioase cu impact epidemiologic major prin tehnici de biologie moleculară (PCR) și asigurare a biosecurității în 2 laboratoare de referință din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică: Laboratorul de referință în microbiologie și Laboratorul Centrului de virusologie.
Măsură 3.2.3. Reducerea ponderii bolilor nontransmisibile		

<p>Elaborarea și introducerea standardelor de depistare precoce prin screening a bolilor cronice</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>În anul 2010 proporția persoanelor cărora medicul de familie le-a măsurat tensiunea arterială a constituit 85,1% (în a. 2009 - 81,3%) din totalul planificat pentru anul 2010, nivelul de colesterol seric a fost măsurat la 47,2% (în a.2009 - 41,7%) din totalul planificat pe an și determinarea glicemiei a fost măsurată la 56,6% (în a. 2009 - 49,6%) persoane din totalul planificat pe anul 2010.</p>
<p>Fortificarea capacităților de supraveghere a sănătății populației în relație cu factorii care o influențează, elaborarea și implementarea recomandărilor orientate spre eliminarea sau reducerea acțiunii lor nefaste asupra sănătății</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>În anul 2010 a fost depus efort pentru a stabili măsurile ce urmează să fie întreprinse de sistemul de sănătate în realizarea controlului maladiilor nontransmisibile. Măsurile vor fi aplicate începând cu anul 2011 și sunt axate pe: Elaborarea Strategiei de prevenire, supraveghere și control al bolilor netransmisibile prioritare și Planului de acțiuni de implementare; elaborarea și implementarea modului Sistemului informațional de supraveghere și control al bolilor netransmisibile și a factorilor determinanți. (ordinul Ministerului Sănătății nr. 869 din 27.12.2010 privind supravegherea și controlul bolilor netransmisibile prioritare în Republica Moldova).</p>
<p>Elaborarea și implementarea formelor și metodelor eficiente din punctul de vedere al costului de prevenire a maladiilor nontransmisibile prin suplimentarea produselor alimentare cu micronutrienți, microelemente, vitamine etc.</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>Serviciul de Stat de Supraveghere a Sănătății Publice a monitorizat calitatea sării iodate plasată pe piață și conform rezultatelor în anul 2010 ponderea probelor de sare cu conținut inadecvat de iod a constituit 3%.</p> <p>La fel, a fost elaborat proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la măsurile de reducere a deficienței de fier și acid folic pînă în anul 2017. Proiectul de act normativ a fost avizat de autoritățile interesate și urmează să fie examinat repetat în ședința Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.</p> <p>În domeniul alimentației și nutriției a fost elaborată și aprobată Hotărârea de Guvern nr. 520 din 22.06.2010 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind contaminanții din produsele alimentare.</p> <p>A fost elaborat și prezentat Guvernului pentru aprobare proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare (scrisoarea nr. 01 – 4.2/2538 din 28.12.2010) și proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele și obiectele destinate să vină în contact direct sau indirect cu produsele alimentare (scrisoarea nr. 4.2/2539 din 28.12.2010).</p>
<p>Fortificarea și susținerea programelor de promovare a sănătății și supravegherea maladiilor nontransmisibile, inclusiv prin modificarea stilului de viață și majorarea responsabilității individului, familiei și comunității pentru sănătatea publică</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>Pentru fortificarea și susținerea programelor de promovare a sănătății și supravegherea maladiilor nontransmisibile au fost organizate și desfășurate activități de educație pentru sănătate a populației în toate grupurile de populație, precum și măsuri de instruire a cadrelor medicale și nemedicale (seminare, ateliere de lucru, conferințe, etc.). La ședința Colegiului Ministerului Sănătății din 17 decembrie 2010 a fost examinată informația privind evaluarea realizării acțiunilor prevăzute în Programul Național de promovare a modului sănătos de viață pentru anii 2007 - 2015 adoptat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 658 din 12.06.2007.</p> <p>Realizarea campaniilor de informare a populației cu privire la factorii de risc pentru sănătate, în special despre alimentația prea bogată în grăsimi, abuzul de alcool și tutun, hipoactivitatea fizică a fost axată pe mai multe dimensiuni. În scopul organizării activităților de informare, comunicare a populației privind Ziua Mondială țară tutun - 31 mai 2010 și Ziua Mondială de luptă împotriva drogurilor - 26 iunie 2010 (ordinul Ministerului Sănătății nr. 338 din</p>

		<p>20.05.2010), a fost elaborat planul activităților de bază și materialul metodico-informativ „Tabagismul și narcomania - probleme de sănătate globală”. În acest context în adresa autorităților publice locale au fost elaborate note informative privind consumul de tutun și droguri și măsurile de profilaxie. În republică au fost organizate 91 seminare pentru diferite categorii de lucrători medicali, au fost elaborate 60 materiale metodico - informative, la posturile de televiziune au fost translate 26 de emisiuni, la posturile de radio au fost difuzate 57 emisiuni, în presă au fost publicate 46 materiale. De asemenea, a fost susținute 1504 prelegeri și 17121 convorbiri individuale și în grup, organizate 56 de serate tematice și de întrebări și răspunsuri, au fost elaborate 508 de buletine sanitare, panouri de întrebări și răspunsuri, ungherașe sanitare.</p> <p>De asemenea, în cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie au fost organizate diverse activități, inclusiv consilieri și consultări pentru pacienți, distribuirea materialelor informaționale în aspecte de prevenire a tabagismului și narcomaniei, mese rotunde cu părinți și copii.</p> <p>La 26.09.2010 a fost organizată Ziua Mondială a Inimii (ordinul MS nr. 628 din 10.09.2010), în cadrul acestui eveniment au fost organizate activități privind modul sănătos de viață prin excluderea factorilor de risc, în special alimentația bogată în grăsimi, consumul de tutun, consumul abuziv de alcool, hipoactivitatea fizică, etc. Au fost organizate 116 seminare pentru diferite categorii de lucrători medicali, au fost elaborate 57 materiale metodico – informative, la posturile de televiziune au fost translate 24 de emisiuni, la posturile de radio sau difuzat 1077 emisiuni, în presă au fost publicate 64 articole. De asemenea a fost susținute 4115 prelegeri și 75160 convorbiri individuale și în grup, organizate 108 de serate tematice și de întrebări și răspunsuri, au fost elaborate 851 de buletine sanitare, panouri de întrebări și răspunsuri, ungherașe sanitare, etc.</p> <p>În conformitate cu ordinului MS nr. 637 din 17.09.10 „Cu privire la organizarea și desfășurarea Zilei Mondiale fără alcool - 02 octombrie 2010" au fost organizate 74 seminare pentru diferite categorii de lucrători medicali, profesori, au fost elaborate 28 materiale metodico-informative, la posturile de televiziune au fost translate 12 emisiuni, la posturile de radio au fost difuzate 12 emisiuni, în presă publicate 39 articole. De asemenea, au fost susținute 801 prelegeri și 15860 convorbiri în grup, organizate 19 serate tematice și de întrebări și răspunsuri, elaborat 358 buletine sanitare, panouri, ungherașe sanitare, etc. În perioada 01 - 30 noiembrie 2010 a fost organizată și desfășurată luna de profilaxie HIV/SIDA, ITS alcoolismului și a narcomaniei.</p>
Dezvoltarea monitoringului socio-igienic cu monitorizarea și eficientizarea controlului asupra factorilor de risc comportamentali și din mediul de trai	În curs de realizare	<p>Întru realizarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova Nr. 717 din 07.06.2002 despre aprobarea Concepției organizării și funcționării monitoringului socio-igienic în Republica Moldova și Regulamentului privind monitoringul socio-igienic în Republica Moldova au fost realizate următoarele activități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptată metodologia de aplicare a 26 indicatori principali ai rețelei europene „Environment National Health Information System (ENHIS)”, recomandați de BRE OMS pentru sistemul național de monitoringului socio-igienic; 2. Formată baza de date și analizate datele acumulate pe parcursul a 4 ani cu privire la

		<p>calitatea factorilor de mediu în relație cu indicii de sănătate a populației;</p> <p>3. Elaborat și publicat Raportul Național „Sănătate în relație cu Mediul”, (ediția a doua);</p> <p>4. Participarea la Conferința Europeană a Miniștrilor de Mediu și de Sănătate, de la Parma (Italia, 10 - 12 martie 2010) și la consfăturile organizate de BRE OMS din Bonn, unde au fost prezentate rezultatele funcționării rețelei naționale „ENHIS”;</p> <p>5. Organizate pentru medicii-cursanți și specialiștii Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice 2 seminare și 10 lecții privitor la implementarea metodologiei de supraveghere a calității factorilor de mediu și starea de sănătate a populației;</p> <p>6. Publicat „Raportul despre starea sănătății în relație cu mediul” și 15 articole la acest subiect;</p> <p>7. Elaborat proiectul ghidului pentru implementarea noilor indicatori, recomandați de BRE OMS „indicatorii ENHIS”.</p>
Măsura 3.2.4. Implementarea Politicii de Sănătate Mintală		
Consolidarea capacității asistenței medicale primare în abordarea pacientului cu probleme de sănătate mintală	Realizată	A fost elaborat și aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciului de sănătate mintală din Republica Moldova (ordinul nr. 591 din 20.08.2010). La fel, a fost elaborat și aprobat Protocolul clinic național „Tulburări afective (de dispoziție) la adult” (ordinul MS nr. 545 din 04.08.2010). A fost actualizat Protocolul clinic național „Schizofrenia”.
Crearea de alternative la spitalizare / îngrijire și supraveghere a bolnavilor psihici (dezvoltarea centrelor de sănătate mintală comunitare)	În curs de realizare	<p>În vederea perfectării managementului sistemului de sănătate mintală și reglementarea în continuare a prestării serviciilor de sănătate mintală la toate etapele, unificării cerințelor vizând metodologia organizării serviciilor de sănătate mintală, în vederea sporirii accesului populației la asistența medicală calitativă și oportună în domeniul sănătății mintale a fost aprobat Ordinul Ministerului nr. 591 din 20 august 2010 „Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de Sănătate Mintală din Republica Moldova”.</p> <p>A fost instituit Centrul Național de Sănătate Mintală (ordinul Ministerului Sănătății nr. 482 din 13.07.2010 „Cu privire la Centrul Național de Sănătate Mintală”).</p> <p>În Republica Moldova își desfășoară activitatea patru centre comunitare de sănătate mintală: AMT Buiucani (Chișinău), Somato (Bălți), Ungheni și Rezina, care își desfășoară activitatea conform regulamentului-tip de funcționare (ordinul Ministerului Sănătății Nr. 8 din 17 ianuarie 2009 „Cu privire la Centrele Comunitare de Sănătate Mintală”).</p>
Evaluarea spitalelor de psihiatrie în vederea optimizării numărului de paturi și posibilității de transfer al unor servicii către sistemul de asistență socială	În curs de realizare	În cadrul ședinței Colegiului Ministerului Sănătății din 20 noiembrie 2010, a fost prezentată nota informativă privind evaluarea realizării Programului Național privind sănătatea mintală pentru anii 2007 - 2011 în Republica Moldova, unde au fost identificate problemele și tratate măsuri de soluționare a acestora (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 741 din 09.11.2010 cu privire la realizarea Hotărârii Colegiului Ministerului Sănătății nr. 8/3 din 20 noiembrie 2010 „Privind mersul realizării Programului Național privind Sănătatea mintală pentru anii 2007-2011”).
Măsura 3.2.5. Asigurarea realizării programelor naționale cu referire la bolile transmisibile, reflectate în Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (tuberculoza, HIV/SIDA și infecțiile cu transmitere sexuală)		
Implementarea programului național de combatere a tuberculozei	Realizată	Conform datelor statistice din 24 decembrie 2010, oferite de sistemul informațional SIME TB, în anul 2010 au fost înregistrate 4313 cazuri noi și recidive de tuberculoză (110,3 la 100 mii populație), cu 431 cazuri mai puțin comparativ cu anul 2009 când au fost înregistrate

	<p>4744 cazuri noi și recidive (116,0 la 100 mii populație). Incidența prin TB în anul 2010 a constituit 93,0 cazuri la 100 mii locuitori și este la nivelul anului 2009 când au fost înregistrate 92,99 cazuri la 100 mii populație. Circa 2,46% din cazurile noi au fost depistate postmortem (90 din 3659 cazuri noi). Au fost înregistrate 854 recidive de tuberculoză, cu 86 recidive mai puțin comparativ cu anul 2009.</p> <p>Asigurarea cu preparate antituberculoase este suficientă atât pentru tratamentul cazurilor sensibile de tuberculoză, cât și pentru cele rezistente. Strategiile DOTS și DOTS Plus recomandate de OMS pentru controlul tuberculozei sunt aplicate în toate teritoriile republicii. Cu toate acestea rata succesului tratamentului constituie 57,8%, fiind nesatisfăcătoare în raport cu 85% stabilite în PNCPT. Rata abandonului tratamentului printre cazurile noi pulmonare cu microscopie pozitivă este de 11,5%.</p> <p>Prezintă îngrijorare creșterea pe parcursul ultimilor ani a numărului de cazuri cu tuberculoză multirezistentă (MDR), rata cărora constituie 42,97 % din numărul total de bolnavi, iar printre cazurile noi acest indicator este de 21,93%.</p> <p>Tratamentul cu preparate de linia a II este accesibil pentru toate persoanele cu tuberculoză rezistentă. În cadrul ședințelor Comitetului de Recrutare pentru tratament DOTS Plus au fost evaluați 2150 de bolnavi privitor la includerea/ excluderea din cohorta monitorizării tratamentului. Au inițiat tratament 553 bolnavi cu tuberculoză MDR. În total la sfârșit de an în tratament era incluși 1056 pacienți, din ei în tratament de staționar - 350 persoane.</p> <p>Pacienții incluși în tratamentul DOTS Plus, atât din sectorul civil, cât și din cel penitenciar, beneficiază de suport, acordat din sursele Fondului Global, cu susținerea ONG „Carlux”. Au beneficiat de bonuri 790 de pacienți din sistemul civil și 87 pacienți din sistemul penitenciar. În pofida suportului social acordat, rata abandonului printre pacienții înrolați în cohorta DOTS Plus este de 29,5%, iar succesul tratamentului constituie 52,4% (cohorta, care a inițiat tratamentul în anul 2007). Reieșind din aceasta, în Programul Național de control al tuberculozei pentru anii 2011-2015 sunt fixate activități de implicare a comunității și acțiuni de motivare a pacienților din categoriile social-vulnerabile.</p> <p>Migrația rămîne a fi unul din fenomenele determinante a situației epidemiologice prin tuberculoză. Circa 15,5% din persoanele noi înregistrate cu TB au fost peste hotarele republicii o perioadă mai mare de 3 luni în ultimele douăsprezece luni, indicator fără schimbări în ultimii ani. În acest context, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Organizația Internațională pentru Migrație a realizat campania de comunicare privind riscurile de sănătate ale migrației, cu genericul „Fii sănătos, oriunde te-ai afla!”. Campania a îmbinat mai multe elemente axate pe riscurile de sănătate asociate cu migrația: HIV/SIDA și infecțiile cu transmitere sexuală, tuberculoza, sănătatea reproducerii.</p> <p>Au fost petrecute 4 seminare zonale în cadrul cărora a fost discutat mersului realizării Programul Național de control și profilaxie a tuberculozei pe anii 2006 – 2010 și Ședința comună a Asociației Medicilor de Familie și Societății Ftziopneumologilor cu genericul “Rolul și responsabilitățile asistenței medicale primare și a serviciului de ftziopneumologie în controlul tuberculozei în cadrul realizării Programului Național de Control al Tuberculozei” (Ordinul MS nr. 11 din 29 ianuarie 2010).</p>
--	--

		<p>În dezvoltarea capacităților de control al tuberculozei personalul din asistența medicală primară a fost instruit în activitățile de control a tuberculozei, inclusiv în managementul pacienților în strategia DOTS Plus și a activităților colaborative a co-infecției TB/HIV. Pentru personalul de laborator au fost organizate cursuri de instruire în diagnosticul microscopic al tuberculozei. Ftiziopneumologii și medicii de familie au fost instruiți în activități colaborative a co-infecției TB/HIV, iar medicii ftiziopneumologi în managementul pacienților cu tuberculoză clasică și multidrogrezistentă în ambulatoriu și staționar și în controlul infecției tuberculoase. Au fost organizate instruirile cu tema „Planificarea și managementul proiectelor din domeniul sănătății și managementul medicamentelor” și „Managementul medicamentelor antituberculoase în cadrul strategiei DOTS și DOTS PLUS”.</p> <p>Pe parcursul anului 2010 a fost evaluat Programul Național de control și profilaxie a tuberculozei pe anii 2006 – 2010 și stabilite prioritățile pentru Programul Național de control și profilaxie a tuberculozei pe anii 2011 - 2015. Rezultatele evaluării au fost prezentate la ședința Colegiului Ministerului Sănătății din data de 9 iulie 2010. A fost aprobat Programul național de control tuberculozei pentru anii 2011-2015 (HG nr. 1171 din 21.12.2010).</p>
<p>Implementarea programului național de prevenire și control al HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>În anul 2010 a fost finalizată realizarea Programului Național de Profilaxie și Control al infecției HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006 - 2010 (HG nr. 948 din 05.09.2005). În perioada de implementare a programului au fost realizate activități de control al infecției HIV/SIDA, extinsă accesibilitatea la serviciile de sănătate, inclusiv la consiliere și testare voluntară, tratament, îngrijiri și suport. Rezultatele acestuia și proiectul Programului național de profilaxie și prevenire al infecției HIV/SIDA/ITS pentru anii 2011-2015 au fost discutate la ședința Colegiului Ministerului Sănătății din data de 09 iulie 2010.</p> <p>La data de 01 ianuarie 2011 în Republica Moldova era înregistrate 6.404 de persoane infectate cu HIV, inclusiv 2.041 de persoane domiciliat în partea stîngă a râului Nistrului. În anul 2010 au fost înregistrate 704 de cazuri noi de infecție cu HIV (17,12 la 100000 populație), fiind similar anului 2009.</p> <p>Datele statistice indică, că infecția este prezentă în toate unitățile administrative ale țării, însă, cea mai înaltă prevalență este înregistrată în mun. Bălți - 860,9 de persoane/100 mii de locuitori, mun. Chișinău - 146,4 de persoane/100 mii de locuitori, raionul Florești – 179,9 de persoane/100 mii locuitori, raionul Glodeni – 159,2 de persoane/100 mii de locuitori, Basarabeasca -132,6 de persoane/100 mii de locuitori, Sîngerei -131,3 de persoane/100 mii de locuitori, Fălești - 103,3 de persoane/100 mii de locuitori, în partea de est în or. Tiraspol - 579,4 de persoane/100 mii de locuitori și raionul Rîbnița - 609,6 de persoane/100 mii de locuitori, raionul Slobozia – 302,4 de persoane/100 mii de locuitori și raionul Grigoriopol - 210,3 de persoane/100 mii de locuitori.</p> <p>În anul 2010, cele mai multe cazuri noi de infectare cu HIV au fost înregistrate la populația cu vîrsta cuprinsă între 15 - 39 ani – 560 de persoane sau 79,5% din totalul cazurilor noi. O altă caracteristică a fenomenului este extinderea acestuia în mediul rural, unde în anul 2010 au fost depistate 39,25% din cazurile noi, cu 4,35% de cazuri mai mult comparativ cu anul 2009 (34,9%). La fel, este în creștere și ponderea de transmitere a infecției pe cale sexuală,</p>

	<p>care în anul 2010 a fost de 86,79%, cu 5,54% mai mult comparativ cu 2009 (81,25%). Prezența femeilor în acest proces este de 52,63% din cazurile noi și a înscris o creștere de 1,07% comparativ cu anul 2009 (51,56%).</p> <p>Maladia SIDA a fost diagnosticată la 290 persoane și în 54,88% de cazuri de maladia SIDA indicatoare a fost tuberculoza.</p> <p>Implementarea Programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA a fost evaluată semestrial și anual, inclusiv a programelor unităților teritorial administrative.</p> <p>Grupurile tehnice de lucru ale Consiliului Național de Coordonare a Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al Tuberculozei au elaborat și ajustat Cadrul normativ privind interzicerea discriminării persoanelor infectate/afectate cu HIV sau vulnerabile la infecție în conformitate cu standardele internaționale.</p> <p>Măsurile de prevenire și control al infecției HIV, infecțiilor cu transmitere sexuală, narcomaniei și alcoolismului au fost realizate de specialiștii Ministerului Sănătății și Centrului Național de Sănătate Publică, Centrelor de Sănătate Publică teritoriale, IMSP republicane și teritoriale, autorităților Administrației Publice Locale, ONG-urilor, mass-media, etc.</p> <p>Lucrătorii medicali au participat la 108 emisiuni televizate și la 1.263 emisiuni radio, au elaborat și publicat în presă 87 articole, au susținut 7.536 prelegeri și 10.9241 convorbiri în grup, au organizat 164 serate tematice și de întrebări și răspunsuri, au elaborat 1.465 buletine sanitare și postere. Cu participarea rețelei tinerilor de educatori „de la egal la egal”, în cadrul proiectului internațional pentru profilaxia HIV în rândul tinerilor „Dance 4 Life”, au fost realizate activități în cadrul lunarului de promovare a modului sănătos de viață și Zilei Mondiale de luptă contra SIDA - Unu Decembrie, axate pe prevenirea infecției HIV, comunicarea și solidaritatea cu persoanele HIV-pozitive și comemorarea persoanelor decedate de SIDA. Au fost organizate și petrecute 338 seminare de instruire a cadrelor medicale și elaborate 110 materiale metodico-informative. În colaborare cu USMF „Nicolae Testemițanu” au fost elaborate 3 module pentru instruirea la distanță: „Cadrul general HIV/SIDA”, „Consilierea și testarea voluntară” și „Îngrijiri și suport”. Au fost organizate și desfășurate 13 ateliere de lucru, inclusiv în teritorii.</p> <p>Activitățile de prevenire a transmiterii infecției HIV/SIDA de la mamă la făt au asigurat accesul gravidelor la consiliere și testare voluntară, nivelul de acoperire cu testare la HIV a gravidelor aflate sub supraveghere medicală constituind 99,4% din gravide. Gravidele HIV pozitive și copiii născuți din ele au beneficiat de tratament antiretroviral profilactic, iar copiii au fost asigurați cu amestecuri lactate adaptive pentru primul an de viață. Datorită implementării acestor activități, riscul infectării perinatale a fost redus de la 40-50% în 2004 la 1,92% în 2010.</p> <p>Rețeaua cabinetelor de consiliere și testare voluntară la infecția HIV, constituită din 67 cabinete, inclusiv 8 cabinete amplasate pe malul stîng al râului Nistru și 7 în penitenciare, a realizat 133.935 sesiuni de consiliere, fiind consiliate 77.419 persoane, cu 1,36 ori mai mult comparativ cu anul 2009. La linia telefonică verde 080080808 au fost oferite 3.604 consultații.</p>
--	---

		<p>În anul 2010 laboratoarele de diagnosticare SIDA au efectuat testări de screening la 336,9 mii mostre de sânge, inclusiv 80,3 mii mostre de sânge ale donatorilor de sânge. A fost evaluată și monitorizată activitatea celor 17 laboratoare de diagnosticare SIDA din țară și calitatea testărilor de laborator, realizate măsuri de sporire a nivelului profesionist al specialiștilor din cadrul acestora. Pentru anul 2011 este planificată deschiderea suplimentară a două laboratoare: Centrul Sănătate Publică mun. Chișinău și Spitalul raional Rîbnița.</p> <p>Tratamentul antiretroviral a persoanelor infectate cu HIV și bolnavilor de SIDA a fost efectuat în trei centre: IMSP SCBI „Toma Ciorbă”, Centrul SIDA Tiraspol și Spitalul Republican de profil larg a Departamentului Instituțiilor Penitenciare și a fost inițiat la 1.219 persoane, inclusiv 306 persoane din partea stîngă a rîului Nistru. Aderența la tratament a fost de 80,01% pentru teritoriul de pe malul drept al rîului Nistru și 72,% pentru teritoriul de pe malul stîng al rîului Nistru. În scopul sporirii aderenței, calității și accesibilității asistenței medicale persoanelor cu HIV/SIDA, tratamentului antiretroviral a fost oferit, inclusiv de instituțiilor medicale teritoriale, care în acordarea acestuia au beneficiat de asistență organizator-metodică în supravegherea medicală și managementul clinic.</p> <p>Activitățile de profilaxie sunt realizate și prin implementarea a 23 de proiecte în rîndurile utilizatorilor de droguri injectabile, 3 proiecte pentru lucrătorii sexului comercial, 4 proiecte pentru persoanele cu HIV/SIDA și cîte un proiect pentru migranți și minorități sexuale. La fel, un proiect în derulare este axat pe respectarea drepturilor persoanelor cu HIV/SIDA. Numărul total de beneficiari ai proiectelor la data de 01.01.2011 a fost de 25.596 persoane. De terapia de susținere au beneficiat 547 utilizatori de droguri injectabile. Au fost distribuite 835.320 de seringi și 451.041 prezervative. Materiale informaționale au fost distribuite în număr de 278.066 exemplare.</p> <p>Activitățile de informare privitor la HIV/SIDA focusate pe migranți au fost efectuate în punctele de trecere a frontierei de stat Leușeni, Sculeni, Aeroportul internațional Chișinău, Gara Feroviară Chișinău, unde au fost instalate panouri și distribuite materiale informaționale. În cadrul campaniei de comunicare ”Fii sănătos oriunde te-ai afla”, realizată cu suportul OIM, au fost organizate lecții de informare în 54 de licee din republică, la care au participat elevii claselor a IX -XII-a și în 4 puncte de trecere a frontierei, la care au participat personalul serviciului de grăniceri și vamal.</p> <p>A fost elaborat și aprobat Programul Național de profilaxie și prevenire al infecției HIV/SIDA/ITS pentru anii 2011-2015 axat pe următoarele domenii prioritare: fortificarea și extinderea activităților de prevenire a infecției HIV/SIDA în rîndul populației, inclusiv al populației rurale, migranților și altor grupuri cu risc sporit de infectare; dezvoltarea continuă a serviciilor de consiliere și testare voluntară; dezvoltarea infrastructurii și a capacităților pentru sporirea accesului universal la asistență medicală și la îngrijiri paliative prin descentralizarea tratamentului ARV, consolidarea serviciilor medicale, sociale și paliative (HG RM nr. 1143 din 16.12.2010).</p>
Măsură 3.2.6. Îmbunătățirea sănătății mamei și a copilului în conformitate cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului		
Perfecționarea cadrului normativ de reducere a factorilor de risc teratogeni la gravide	Realizată	A fost elaborat și aprobat Programul de prevenire și reducere a mortalității și morbidității prin malformații congenitale și patologii ereditare în Republica Moldova pe anii 2010 – 2015

		<p>(ședinței Colegiului Ministerului din 29 aprilie 2010). Obiectivul Programului este Prevenirea nașterii copiilor cu malformații congenitale și patologii ereditare în Republica Moldova prin:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. implementarea programelor de profilaxie primară și secundară; 2. instituirea unui sistem complex de diagnostic și profilaxie a malformațiilor congenitale și patologiilor ereditare la toate nivelele asistenței medicale (preconcepțional, antenatal, neonatal, în primul an de viață).
Dezvoltarea capacităților de diagnostic prenatal (dotare, instruire)	În curs de realizare	<p>În scopul asigurării asistenței medicale calitative și accesibile nou – născuților și femeilor gravide a fost reorganizat și aprobat serviciul perinatologic din republică (ordinul MS nr. 62 din 29.01.2010), și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Structura Serviciului perinatologic. 2) Sistemul de referire a asistenței perinatologice. 3) Criteriile de organizare a serviciului perinatologic regionalizat. <p>În scopul organizării la nivel național a diagnosticării precoce și supravegherii neonatale continue, sporirii supraviețuirii copiilor cu greutate mică, inclusiv extrem de mică la naștere și micșorării invalidității și a complicațiilor neurologice tardive, și prin urmare, a creșterii calității vieții a fost instituit Serviciul republican de diagnostic și supraveghere a nou-născutului (ordinul MS nr.118 din 19.02.2010). Până în prezent în serviciu au fost incluși 565 copii, din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 428 copii au fost prezentași pentru evaluare; – 81 copii au fost referiți către serviciile de recuperare medico-socială; – din totalul de cazuri 56 de copii au atins vârsta de 1 an, 55 de copii - vârsta de 1,5 ani și 23 de copii - vârsta de 2 ani. <p>Pentru asistarea femeilor la naștere în zonele afectate de inundațiile din vara anului 2010, Fondului ONU pentru Populație în Moldova (UNFPA) a oferit maternităților din raioanele Hîncești, Ungheni, Briceni, Edineț, Râșcani, Nisporeni, Cahul și Cantemir seturi de medicamente și echipament medical, constituite din produse igienice, soluții antiseptice, cuverturi și scutece sterile, instrumente medicale necesare în asistarea nașterilor, medicamente pentru facilitarea nașterilor și prevenirea complicațiilor. Valoarea donației a fost de 9 mii de dolari SUA.</p>
Fortificarea capacităților maternităților în vederea atingerii standardelor de „maternitate prietenoasă familiilor” (instruire, dotare, standarde)	În curs de realizare	<p>Un suport semnificativ în fortificarea serviciului perinatal din Republica Moldova îl are proiectul moldo-elvețian „Modernizarea sistemului perinatal din Moldova”, care a fost implementat în țară pînă în prezent în două faze. Implementarea acestora este realizată în baza Memorandumului de Înțelegere încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Elvețiene, prin intermediul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și Direcției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare. Activitățile proiectului sunt implementate în cadrul a trei mari componente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Componenta 1: Calitatea îngrijirii; 2. Componenta 2: Promovarea gravidității sănătoase prin ameliorarea diagnosticului și prevenirii malformațiilor congenitale; 3. Componenta 3: Comunicarea profesională.

		<p>În cadrul Componentei „Creșterea calității îngrijirilor” au fost realizate următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> finalizată elaborarea a 53 de algoritmi în stările de urgență neonatale în colaborare cu neonatologii din România; editată Fișa standardizată a nou-născutului; elaborat și publicat modulul instructiv “Utilizarea ultrasunetului în diagnosticul prenatal”, care va fi folosit în procesul de pregătire a medicilor imagiști în diagnosticul prenatal. În baza acestuia, a fost organizat un seminar și instruiți 25 specialiști imagiști din spitalele republicii (15 - 16 decembrie 2010); a fost creat un grup multidisciplinar de lucru pentru elaborarea modulului instructiv „Controlul infecțios” și desfășurate 3 seminare de instruire pentru cadrele medicale din Centrele Perinatale; desfășurat seminarul „Infecția nosocomială în maternitate” pentru 25 cadre medicale din Centrele Perinatale (22 - 23 decembrie 2010); organizat un curs de instruire pentru 12 specialiști în diagnosticul și supravegherea nou-născutului; 2 specialiști au avut o stagiere în kinetoterapie în Centrul regional de terapie intensiva din Iași, România (06 – 11 decembrie 2010); au continuat activitățile în cadrul Serviciului republican de diagnostic și supraveghere neonatală cu completarea bazei de date. <p>În realizarea Componentei „Promovarea gravidității sănătoase prin ameliorarea diagnosticului și prevenirii malformațiilor congenitale” a fost:</p> <ol style="list-style-type: none"> finalizate seminarele (total 6 seminare) dedicate diagnosticului, prevenirii anomaliilor congenitale și patologiei ereditare, cât și reducerii mortalității copiilor cauzate de aceste patologii pentru lucrătorii medicali, medici patomofologi, statisticieni din instituțiile medicale (iulie 2010); îmbunătățit sistemul de monitorizare al malformațiilor congenitale și patologiilor ereditare prin introducerea formularelor statistice medicale, procurarea a 5 calculatoare pentru colectarea și stocarea datelor. a fost elaborat și editat modulul dedicat diagnosticului și monitorizării malformațiilor congenitale. <p>În cadrul Componentei „Comunicarea profesională” a fost organizată:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Conferința „Zilele neonatologiei Moldave”. – Conferința internațională „Calitatea sănătății perinatale”. <p>În perioada 17-18 noiembrie 2010 a fost organizat și desfășurat atelierul de planificare a fazei a III-a a proiectului moldo-elvețian „Modernizarea sistemului perinatal din Moldova”.</p>
Crearea centrelor de referință în instituțiile medico-sanitare publice existente pentru reanimarea copiilor de vîrstă fragedă și dotarea serviciului AVIASAN cu unități de transport specializat (reanimobile)	În curs de realizare	În prezent sunt funcționale 2 Centre pentru reanimarea copiilor de vîrstă fragedă, programate în I fază a proiectului moldo-elvețian (ICSOSMșiC, SCM Bălți). Pentru transportarea copiilor în stări grave au fost dotate cu echipament medical 4 ambulanțe (mun. Chișinău – 2 ambulanțe, or. Cahul – 1 ambulanță, mun. Bălți – 1 ambulanță).
Fortificarea capacităților serviciilor	În curs de	Serviciul regionalizat de asistență medicală urgentă și terapie intensivă la copii este

pediatrice de terapie intensivă (instruire, dotare)	realizare	<p>reglementat prin ordinul MS nr.841 din 27.12.2010 "Cu privire la regionalizarea serviciului de asistență medicală urgentă și terapie intensivă la copii – I etapă", care specifică:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Structura Serviciului regionalizat de asistență medicală urgentă și terapie intensivă la copii. 2) Sistemul de referire a asistenței medicale urgente și terapie intensivă la copii. 3) Criteriile de transfer interclinic al pacientului critic în cadrul Serviciului regionalizat de asistență medicală urgentă și terapie intensivă la copii. 4) Regulamentul de organizare și funcționare a Departamentului/Secției de Primire Urgentă. 5) Lista celor mai frecvente patologii ce necesită intervenție în secțiile specializate de terapie intensivă și reanimare. <p>A fost recepționat și instalat în Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului, Spitalul Clinic Municipal Bălți, Spitalul Clinic Municipal „V. Ignatenco” echipament medical modern pe 31 poziții, în sumă de 1.418.604,31 EUR.</p> <p>Pentru acordarea asistenței medicale de urgență au fost elaborate și aprobate 10 Protocoale Clinice în asistența medicală urgentă (ordinul Ministerului sănătății nr. 216 din 01.04.2010).</p> <p>În cadrul proiectului moldo-elvețian „Regionalizarea serviciilor pediatrice de terapie intensivă și urgență în Republica Moldova” au fost instruite 4 categorii de specialiști (din secțiile de terapie intensivă, secțiile de pediatri, lucrători medicali de la urgență și nurse) în suportul avansat și terapia intensivă (curs PALS). În anii 2009 – 2010 au fost pregătiți 157 medici și 134 asistente medicale.</p>
Realizarea studiului privind factorii determinanți ai mortalității copiilor sub 5 ani	Realizată	<p>Ministerul Sănătății, cu suportul tehnic al Grupului de Nivel Înalt pentru Copii din Moldova, a realizat pe parcursul anului 2009 studiul „Evaluarea cauzelor mortalității infantile și a copiilor sub 5 ani la domiciliu și în primele 24 ore de spitalizare”.</p> <p>Rezultatele studiului a stabilit, că aspectul social al familiei sărace, neimplicarea sau implicarea insuficientă a sistemului de asistență socială și a autorităților publice locale condiționează în mare parte nivelul înalt al mortalității infantile și a mortalității copiilor sub 5 ani la domiciliu și în primele 24 ore de spitalizare. În acest context, a fost elaborat și aprobat Regulamentul privind mecanismul de colaborare intersectorială în domeniul medico – social în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani la domiciliu (Hotărârea Guvernului nr.1182 din 22 decembrie 2010), care prevede dezvoltarea parteneriatului intersectorial în cadrul instituțiilor publice și instituțiile societății civile.</p>
Fortificarea sistemului de supraveghere a sănătății mamei și a copilului (instruire, instrumente, dotare)	În curs de realizare	<p>La ședința Colegiul Ministerului Sănătății din 24 septembrie 2010 a fost discutat subiectul „Asistența medicală acordată femeilor”. Ca rezultat al acesteia, în statele de personal a instituțiilor medicale primare a fost incluși următorii specialiști: medic pediatru consultant și asistent medical în îngrijiri perinatale și câte un medic obstetrician-ginecolog în cabinetul de examinare ginecologică profilactică a femeilor (ordinul MS nr. 695 din 13 octombrie 2010 „Cu privire la Asistența Medicală Primară din Republica Moldova”).</p> <p>În perioada 23 – 24 martie 2010, cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății, a fost organizat atelierul de lucru privind „Evaluarea la mijloc de termen a implementării Strategiei Naționale a Sănătății Reprodusei 2005 – 2015”, la care au fost prezentate rezultatele obținute și stabilite activitățile pentru perioada viitoare. La 11 mai 2010, cu suportul</p>

		<p>Organizației Mondiale a Sănătății, a fost desfășurat atelierul de lucru „Revizuirea cadrului legal existent în domeniul sănătății reproducerii”, la care au fost prezentate rezultatele pilotării metodologiei OMS pentru consolidarea cadrului legal și politicilor în contextul drepturilor omului pentru sănătatea sexuală și au fost elaborate propuneri pentru modificarea cadrului legal existent în Republica Moldova, conform standardelor europene.</p> <p>În acest context, a fost elaborat Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale a Sănătății Reproduse în perioada anilor 2011 – 2015, care în prezent este propus spre examinare specialiștilor din domeniul.</p>
Implicarea comunității în soluționarea problemelor medico-sociale ale familiilor vulnerabile cu copii	În curs de realizare	<p>În cadrul proiectului moldo-evețian „Regionalizarea Serviciilor Pediatriche de Urgență și Terapie Intensivă în Republica Moldova” (REPEMOL), în perioada august 2009 – aprilie 2010 s-a desfășurat Campania Națională de Comunicare pe 4 arii tematice "O casa fără pericol pentru copilul tău": arsuri și opări, intoxicații și otrăviri, sufocare cu corpi străini și înec în condiții casnice. Obiectivul acestei campanii constă în creșterea cu 25% a cunoștințelor și practicilor părinților/îngrijitorilor copiilor sub 5 ani, și a comunității privind prevenirea accidentelor casnice în rândul copiilor. Rezultatele evaluării preventive http://ms.gov.md/ministry/press_service/2004/10752 prezentate la data de 15 octombrie denotă că conștientizarea riscului în rândul populației ce țin de intoxicații și otrăviri după campanie a crescut de la 17,5% la 22,9%, a riscului de înec și submersie în lichide a crescut de la 10,3% la 20,7% și a riscului de arsuri și opări de la 22,7% la 30,4%.</p> <p>Într-o mobilizare comunitară și educarea familiilor privitor la creșterea nivelului de cunoștințe a părinților ce țin de supravegherea și dezvoltarea copilului, a semnelor de pericol pentru viața și sănătatea copilului, etc. Ministerul Sănătății, cu suportul UNICEF, a inițiat elaborarea Carnetului de Dezvoltare a Copilului pentru părinți.</p>
Măsura 3.2.7. Asigurarea capacităților de intervenție ale serviciilor de sănătate în caz de calamități și situații excepționale		
Perfecționarea cadrului normativ de colaborare intersectorială în caz de calamități și situații excepționale	În curs de realizare	<p>În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 261 din 13 aprilie 2010 cu privire la măsurile de pregătire în domeniul protecției civile în Republica Moldova pe anul 2010, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale a supus controlului complex al stării protecției civile cu efectuarea aplicațiilor practice următoarele unități administrativ-teritoriale: rl Telenești, rl Rezina, rl Dondușeni, rl Briceni, rl Cimișlia, rl Basarabeasca și rl Șoldănești, inclusiv cu implicarea instituțiilor medico-sanitare publice din raioane. Aplicațiile au fost modelate cu practicarea măsurilor de urgențe medicale la lichidarea consecințelor în caz de situații excepționale și exersarea evacuării totale a spitalelor raionale în condițiile unor calamități naturale sau tehnogene, care amenință integritatea instituției.</p> <p>La fel, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale a inițiat elaborarea proiectului de Hotărâre de Guvern „cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 961 din 21 august 2006 cu privire la Regulamentul rețelei naționale de observare și control de laborator asupra contaminării (poluării) mediului înconjurător cu substanțe radioactive, otrăvitoare, puternic toxice și agenți biologici”, care vizează eficientizarea colaborării instituțiilor responsabile din componența ministerelor de ramură, cât și președinții comisiilor pentru situații excepționale a teritoriilor administrate în condiții de situații excepționale.</p>

<p>Revizuirea și îmbunătățirea Planului național de reacționare în caz de calamități și situații excepționale (epidemii, bioterorism)</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>Pentru îmbunătățirea măsurilor de reacționare în caz de calamități și situații excepționale (epidemii, bioterorism), stabilite în Planificarea asistenței medicale populației în situații excepționale (ordinul MS nr. 454 din 10.12.2007), la sfârșitul anului 2010 Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale (MAI) în colaborare cu Centrul Național de Sănătate Publică (MS) au inițiat revizuirea acordului de colaborare dintre instituții în consolidarea efortului comun în vederea și lichidarea consecințelor urgențelor de sănătate publică.</p> <p>Pentru dezvoltarea capacităților de reacționare în situații excepționale, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale a organizat și desfășurat competiții naționale ale echipelor sanitare, create pe bază de voluntariat, în acordarea primului ajutor sinistraților, care au suferit în urma calamităților naturale sau accidentelor tehnogene, la care au participat 576 persoane.</p> <p>Pentru fortificarea capacităților instituțiilor subordonate MS de reacționare în caz de calamități și situații excepționale, specialiștii Centrului Național de Sănătate Publică au fost antrenați la pregătirea seminarului practic municipal al Rețelei Naționale de Observare și Control de Laborator (RNOCL), aprilie, 2010; și pregătirea probelor-fantomă în cadrul antrenamentului cu laboratoarele CSP în cadrul Rețelei Naționale de Observare și Control de Laborator (RNOCL), septembrie, 2010.</p> <p>La fel, specialiștii Centrului Național de Sănătate Publică au participat la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forumul Trilateral pentru dezvoltarea capacităților de reacție în caz de epidemii sau bioterorism, organizat de Departamentul Sănătății SUA în RM în colaborare cu NATO, Interpol, ECDC, octombrie, 2010; - atelierul de lucru „Implementarea Observatorului Național de Dezastre/Inventarierea și evaluarea sistematică pentru determinarea riscurilor în Moldova”, organizat de PNUD, noiembrie, 2010; - atelierul de lucru privind exercițiul de reacționare la eventuale incidente nucleare, organizat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, noiembrie, 2010.
<p>Perfecționarea cadrului normativ pentru asigurarea rezervelor de stat necesare pentru acordarea asistenței medicale populației în caz de calamități și situații excepționale</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>Agenția Rezerve Materiale a elaborat și a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 660 – 6 din 23.07.2010 cu privire la aprobarea Nomenclatorului și volumele de acumulare ale bunurilor materiale prevăzute spre acumulare în rezervele de mobilizare (secretă). În conformitate cu aceasta, compartimentul rezervelor de mobilizare cu profil medical a fost adus în concordanță cu schimbările produse în medicina contemporană pe parcursul ultimilor ani. Agenția Rezerve Materiale informează anual Ministerul Sănătății despre disponibilitatea bunurilor materiale din rezervele de mobilizare cu profil medical.</p>
<p>Obiectiv specific 3.3. Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și creșterea nivelului de satisfacție a pacienților</p>		
<p>Măsura 3.3.1. Dezvoltarea și implementarea unui sistem de asigurare și îmbunătățire a calității serviciilor medicale</p>		
<p>Elaborarea și difuzarea standardelor, protocoalelor, ghidurilor de calitate pe diferite niveluri de îngrijiri, conform priorităților stabilite</p>	<p>În curs de realizare</p>	<p>Pe parcursul anului 2010 au fost elaborate și aprobate prin ordinele Ministerului Sănătății: 25 de Protocoale clinice naționale; 24 de Protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie; 10 Protocoale clinice standardizate pentru medicii pediatri din secțiile de reanimare și terapie intensivă pediatrică; Ghidul național privind triajul medical în incidente soldate cu victime multiple și dezastre; Standardele sistemului de calitate în activitatea instituțiilor ce participă la producerea produselor sanguine; Standardul național de îngrijiri paliative. Au fost</p>

		actualizate Standardele medicale de diagnostic și tratament. Pentru asigurarea implementării protocoalelor clinice în practică au fost organizate 9 seminare instructive zonale cu instruirea a 612 medici și un curs instructiv în cadrul Expoziției MoldEXPO cu participarea a 340 de medici.
Crearea și instituționalizarea unui grup de EBM și afilierea la rețelele internaționale, documentare și diseminare	Realizată	În vederea implementării principiilor Medicinii Bazate pe Dovezi, ca una din componentele indispensabile ale sistemului de asigurare a calității serviciilor medicale, a continuat activitatea de elaborare a Protocoalelor clinice în baza Ghidurilor Clinice Internaționale. Datorită faptului, că Direcția politici în managementul calității serviciilor medicale a Ministerului Sănătății a devenit membru al Rețelei Internaționale de Elaborare a Ghidurilor / „Guidelines International Network”, cu sediul în Berlin, aceasta a permis accesul gratuit la Librăria internațională a Ghidurilor clinice bazate pe dovezi. Până în prezent au fost puse la dispoziția specialiștilor principali ai ministerului și grupurilor de autori 8735 de Ghiduri clinice, actualizate trimestrial. Versiunea electronică a lor este pusă la dispoziția Bibliotecii medicale a USMF „N. Testemițanu”, la care au acces atît cadrele didactice, studenții, cît și lucrătorii medicali din republică. A fost instituit mecanismul instituțional de management al calității prin crearea Consiliului Calității (ordinul MS nr.139 din 03.03.2010) în componența căruia activează comitetul pentru elaborarea protocoalelor clinice instituționale în baza celor naționale.
Instruirea universitară și postuniversitară în domeniul calității	Realizată	Aplicarea în activitatea de instruire universitară și post-universitară a prevederilor ghidurilor, protocoalelor și standardelor medicale este reglementată în fiecare ordin de aprobare a acestora. În anul 2010 în baza programului de activitate al Facultății de Perfecționare a Medicilor, a USMF „N. Testemițanu” a fost organizat un curs cu tema: Managementul Calității pentru managerii și medicii din teritoriu cu durata de 0,25 luni. Numărul de medici instruiți a fost de 28 de persoane.
Organizarea în instituțiile medico-sanitare a claselor computerizate cu conectarea lor la Internet pentru accesarea paginilor web ale instituțiilor naționale de cercetări științifice, ale Societății europene pentru calitatea serviciilor medicale, bazelor de date <i>Medline</i> , bibliotecii <i>Cochrane</i>	În curs de realizare	Au fost fortificate capacitățile de conectare la Internet a IMSP, ceea ce a permis accesul la bibliotecile și bazele de date medicale internaționale. Instituțiile naționale de cercetări științifice în domeniul medicinei au fost conectate la rețeaua RENAM a Academiei de Științe a Republicii Moldova și permite accesul la bazele de date științifice, care oferă informație contra plata, cum sunt: EBSCO, ce conține și baza de date Medline, Cochrane, Springerlink, s.a.
Măsura 3.3.3. Asigurarea respectării drepturilor pacienților		
Organizarea Campaniilor de informare a populației referitoare la drepturile și responsabilitățile pacienților, inclusiv în cadrul asigurărilor obligatorii de asistență medicală	În curs de realizare	Au fost organizate campanii de informare și promovare axate pe următoarele: - informarea populației privind beneficierea de reducere a primei de asigurare medicală în mărime de 50% și 75% la procurarea poliței de asigurare (01 ianuarie – 31 martie 2010); - afișarea panourilor informative în cadrul instituțiilor medico-sanitare, precum și informarea populației prin intermediul mijloacelor de informare (presă, radio, televiziune) despre specificul asigurării obligatorii de asistență medicală, volumul asistenței medicale acordate, drepturile și obligațiile persoanelor asigurate; - oferirea explicațiilor instituțiilor medico-sanitare contractate și populației privitor la acordarea serviciilor medicale în cadrul AOAM și la cerințele de bază ale Programului unic;

		- în procesul realizării polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, persoanele fizice au fost informate despre importanța obținerii poliței de asigurare și responsabilitatea acestea în cazul neachitării primelor de asigurare în termenii preconizați.
Instituționalizarea structurilor orientate spre soluționarea litigiilor pe cale extrajudiciară cu implicarea reprezentanților pacienților	În curs de realizare (suspendat)	În anul 2009 a fost elaborat și avizat de ministerele de resort proiectul Legii privind asigurarea de răspundere civilă, însă la recomandarea experților Programului pentru Buna Guvernare promovarea acestuia a fost stopată deoarece punerea în aplicare a acestei legi poate genera un șir de probleme de ordin juridic și financiar. La rândul lor, experții Programului pentru Buna Guvernare au propus crearea unui fond de despăgubire a prejudiciilor pacienților în lipsa erorii, dovedit de practica internațională ca o cale eficientă de compensare a pacientului în decurs de 3-4 luni și în cadrul căruia 90% din fondurile colectate sunt folosite pentru achitarea compensațiilor și doar 10 % din acestea – pentru administrarea fondului, însă în condițiile impuse de criza financiară mondială acest proiect de lege nu a putut fi promovat.
Secțiunea 4. Generarea și asigurarea resurselor necesare pentru sistemul de sănătate		
Obiectiv specific 4.1. Managementul resurselor umane prin utilizarea rațională a cadrelor existente și formarea adecvată și diversificată de cadre performante pentru sistemul de sănătate		
Măsura 4.1.1. Evaluarea necesităților și planificarea asigurării resurselor umane în sistemul de sănătate		
Elaborarea unui sistem de monitorizare și evaluare a resurselor umane ajustat la standardele internaționale	În curs de realizare	A fost elaborat și testat softul Registrului automatizat al personalului medical din sistemul de sănătate. Au fost organizate seminare instructive cu colaboratorii Serviciilor resurse umane din instituțiilor medicale în vederea gestionării corecte a Registrului automatizat al personalului medical din sistemul de sănătate.
Ajustarea fișelor de post la normativele aprobate pentru toate categoriile de personal, inclusiv cel auxiliar	În curs de realizare	Pentru funcționarii publici obligația întocmirii fișelor de post este prevăzută în Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a acesteia. Pentru salariații care nu cad sub incidența acestor acte normative întocmirea fișelor de post poate fi doar o procedură recomandată, și nu obligatorie. Salariații din instituțiile medico-sanitare publice evoluează ca părți ale raporturilor de muncă, având în această calitate dreptul de a negocia cu angajatorul condițiile de activitate și orice adăugare la contractul individual de muncă care este semnat de părți. În conformitate cu prevederile art. 50 al Codului muncii, fișa de post aprobată de angajator în mod unilateral nu va avea caracter obligatoriu pentru salariat. Astfel, managerii instituțiilor medicale aplică negocierile cu angajații în implementarea acestei măsuri.
Măsura 4.1.2. Asigurarea acoperirii cu cadre a instituțiilor din regiunile rurale		
Dezvoltarea noilor forme organizatorico - juridice de activitate din asistența medicală primară în mediul rural, în vederea contractării directe cu Compania Națională de Asigurări în Medicină	În curs de realizare	Este implementată în continuare gestionarea autonomă a serviciilor medicale prin contractarea directă de CNAM. Astfel, în anul 2010 au fost instituite suplimentar 21 Centre de Sănătate autonome (în anul 2009 - 2 CS) și care activează în baza contractelor încheiate direct cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.
Îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, inclusiv dotarea instituțiilor medicale cu transport	În curs de realizare	În perioada de referință în IMSP AMP au fost efectuate activități de reconstrucție, reconstrucție a rețelelor de apă și canalizare, încălzire autonomă, conectare la gaze naturale, procurări de echipamente medicale, mobilier, calculatoare, conectare la Internet.

	<p>Au fost efectuate lucrări de reparație curentă în: CMF Călărași, OMF Părcani, Frumoasa, Vărzăreștii Noi (Călărași); CS Bușila, Napadeni, Cetîreni, Cornești, Condrătești, Chirileni, Drujba, OS Hircești, Blindești, Nicolaevca Veche, Buzduganii de Jos, Florești, Zozulenii Noi, Buciumeni, Mînzătești, Grăseni, Boghenii Vechi, (Ungheni); CS Borogani, Sărata Nouă, Tomai, Filipeni, OMF Hănăsenii Noi, Sîrma, Tochile-Răducani, Cupcui, Congazcic, OS Romanovca, Frumușica (Leova); CMF Ștefan-Vodă, CS Purcari, Carahasani, OMF Feștelnița, (Ștefan-Vodă); CMF Sorooca, CS Ocolina, OMF Stoicani, Soloneț, Varancau, Holosnita, OS Floriceni (Sorooca); CMF Edineț, OMF Parcova, CS Trinca, OMF Alexandreni, OS Buzdujeni, OMF Chetroșica Nouă, CS Brătușeni, OMF Stolniceni, CS Viișoara, CS Zăbriceni, OMF Bădrajii Noi, OMF Chiurt, OMF Fîntîna Albă, OMF Hlinaia, OMF Rotunda (Edineț); CS Coșnița (Dubăsari); Mirești, Pereni, Fundul-Galbena, Buțeni, Calmațui, Onești, Cioara (Hîncești); OMF Ordășei, Chițcanii Vechi (Telenești); CMF mun. Bălți; OMF Cangazcic (Comrat); CMF Nisporeni; în toate instituțiile medicale din Dondușeni și Sîngerei, AMT Centru.</p> <p>Cu suportul Autorităților Administrației Publice Locale au fost efectuate reparații curente în CS Sadova, OMF Temeliuți (Călărași), CS Molovata (Dubăsari); CMF Drochia.</p> <p>Au fost petrecute lucrări de reparație capitală în: CMF Drochia; CMF Ungheni, CS Negurenii Vechi, OS Mînzătești, Hristoforovca, OMF Unțești, Boghenii Noi, Drujba, Agronomovca (Ungheni), OMF Ciumai (Taraclia), OMF Copceac (Ștefan-Vodă); CMF Cimișlia, CS Mihailovca, OMF Sagaidac, Topal, OS Coștangalia, Zloți, Suric, Ivanovca-Nouă, Codreni, (Cimișlia); CMF Dondușeni; OMF Budăi (Telenești); CMF Comrat, CS Congaz, Dexghingea (Comrat); CMF Vulcănești; CMF Strășeni; CMF Rezina, CS Mateuți, OMF Peciștea (Rezina), CMF Criuleni; CMF Nisporeni.</p> <p>Cu susținerea Autorităților Administrației Publice Locale au fost efectuate reparații capitale în: CMF Glodeni și CS Balatina (Glodeni); OMF Conova, OMF Alexeevca, OMF Florițoia-Veche, OS Morenii-Veche (Ungheni); OMF Alexandreni, OS Buzdujeni, OMF Chetroșica Nouă, OMF Parcova (Edineț).</p> <p>Au fost efectuate lucrări de construcție/reconstrucție și conectare la sistemele de aprovizionare cu apă și canalizare în: CS Talmaza (Ștefan-Vodă); CMF Cimișlia OMF Porumbrei, OMF Sagaidac, OS Zloți, OS Codreni, OS Ivanovca-Nouă (Cimișlia); OMF Țigănești, CS Scoreni, OS Lupa-Recea, CS Recea și OMF Drăgușeni (Strășeni); CMF Sîngerei, CS Pepeni, OMF Dobruja, Bălășești, OMF Dobruja (Sîngerei).</p> <p>Au fost efectuate lucrări de construcție și reconstrucție al sistemelor de încălzire autonomă și conectarea la rețelele de gaze naturale în CMF (Cahul), OMF Sadic (Cantemir), CS Costuleni, CS Pîrlița, OMF Frăsînești, Florițoia Nouă, CS Măcărești (Ungheni), OMF Ciumai, Sofievca, Aluat, OS Cialic (Taraclia); OMF Peciștea (Rezina).</p> <p>Au fost reparate sistemele de încălzire pe bază de cărbune și lemne și construite sobe în Chioltosu, Țolica, Enichioi, Haraghiș, Taraclia, Șamalia, Hîrtop (Cantemir); OMF Boghenii - Noi, OS Hristoforovca, OS Mînzătești, OS Izvorăni, OS Florești, OS Blindești, OS Floreni, OMF Gherman, OMF Drujba, OMF Agronomovca, OS Boghenii-Vechi, OS Mircești, OMF Chirileni, Veverita, Macaresti, Frasinesti, Grasenii (Ungheni); OMF Varancău (Sorooca).</p>
--	---

		<p>A fost procurat echipament și utilaj medical în: CMF Hîncești, Ștefan-Vodă, Telenești, Taraclia, Leova, Ungeni, Briceni, Cantemir, Ialoveni, Bălți, Comrat, Vulcănești, Strășeni, Ocnița, Șoldănești, Criuleni, Sîngerei, Orhei; AMT Botanica, Buiucani, Ciocana.</p> <p>A fost procurat mobilier în CMF Cimișlia și instituțiile subordonate; CS Holercani, Pîrîta (Dubăsari); CMF Strășeni și instituțiile subordonate, CMF Ocnița; Sîngerei, Orhei.</p>
Dezvoltarea competențelor profesionale ale resurselor umane în condiții de autonomie	În curs de realizare	<p>A fost elaborat și aprobat cu suportul proiectului „Servicii de Sănătate și Asistență Socială”, finanțat de Banca Mondială, Curriculum pentru educația medicală a medicilor de familie și asistenților medicilor de familie. Acesta este aplicat în instruire de USMF „Nicolae Testemițanu” și Colegiul Național de Medicină și Farmacie.</p> <p>În managementul asistenței medicale primare au fost instruiți 135 de coordonatori ai Centrelor de Sănătate.</p>
Măsura 4.1.3. Motivarea și stimularea personalului din sistemul de sănătate		
Continuarea implementării mecanismului de acordare a facilităților pentru tinerii specialiști încadrați în câmpul muncii conform repartizării	În curs de realizare	<p>Continuă implementarea mecanismului de oferire a beneficiilor tinerilor specialiști angajați în mediul rural. În anul 2010 au beneficiat de facilități 262 de medici și 757 de specialiști cu studii medii și a fost achitată din bugetul de stat suma de 7.660,0 mii lei.</p>
Asigurarea condițiilor de activitate a lucrătorilor din sistem conform standardelor	În curs de realizare	<p>Ministerul Sănătății prin politicile elaborate și acțiunile întreprinse asigură condiții de activitate a personalului medical în toate instituțiile medicale (Hotărîrea Guvernului nr. 663 din 23.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare; ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010. cu privire la Asistența medicală primară din Republica Moldova etc.).</p>
Perfecționarea cadrului normativ pentru motivarea personalului medical și farmaceutic	Realizată	<p>Prin modificările operate la pct. 2 art. 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995 sunt oferite facilități pentru absolvenții instituțiilor de învățământ medical care se angajează în câmpul muncii conform repartizării MS în medicul rural. Hotărîrea Guvernului nr. 1345 din 30.11.2007 a stabilit metodologia acordării facilităților stabilite prin legea nominalizată.</p> <p>Prin Hotărîrea Guvernului nr. 1259 din 12.11.2008 cu privire la asigurarea cu locuință gratuită a tinerilor specialiști cu studii superioare și postuniversitare de rezidențiat repartizați și angajați în câmpul muncii în instituțiile publice (bugetare) din sate (comune) a fost stabilit mecanismul de asigurare cu loc de trai a tinerilor specialiști.</p>
Măsura 4.1.4. Îmbunătățirea politicilor de formare a cadrelor în învățământul medical și cel farmaceutic		
Elaborarea strategiei de dezvoltare a resurselor umane în sistemul de sănătate	În curs de realizare	<p>În anul 2010 a fost inițiată și urma să fie finalizată elaborarea Strategiei de dezvoltare a resurselor umane din domeniul sănătății, Însă din motiv, că consultantul național pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a resurselor umane din domeniul sănătății a fost contractat</p>

		în luna iunie 2010 și nu în luna ianuarie 2010, cum inițial a fost planificat, aceasta va fi finisată în luna iulie 2011.
Planificarea generării resurselor umane în funcție de necesitățile și circumstanțele sistemului – <i>numeros clausus</i>	În curs de realizare	Direcția politici în managementul personalului medical, trimestrial, colectează de la instituțiile medico-sanitare publice informația privitor la fluxul de personal și necesitățile în resurse umane. În baza acestor date, sunt elaborate planurile de înmatriculare la studii de rezidențiat, secundariat clinic și la Colegiile de medicină.
Perfecționarea mecanismului de finanțare a învățământului medical, inclusiv prin introducerea metodologiei de elaborare a bugetelor bazate pe programe și performanțe	Realizată	Planurilor de finanțare ale instituțiilor de învățământ subordonate Ministerului Sănătății au fost elaborate conform regulilor stabilite în Regulamentul privind modul de elaborare, monitorizare și raportare a bugetelor pe programe (ordinul Ministerului finanțelor nr. 19 din 16.02.2008 MO nr.45-46/107 din 04.03.2008).
Modernizarea programelor învățământului medical și farmaceutic conform standardelor europene	În curs de realizare	A fost elaborat și aprobat la data de 14.09.2010 Programul formării profesionale continuă a medicilor și farmaciștilor pentru anul 2011. Prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 37-p § 2 din 21.03.2011 cu privire la educația medicală continuă, au fost stabilite cerințe față de USMF „Nicolae Testemițanu” și de centrele de formare profesională a lucrătorilor medicali cu studii medii de a elabora noi metode de EMC, cum ar fi: EMC la distanță, EMC la locul de lucru, EMC cu frecvență redusă, EMC modulară etc. Termenul de elaborare a metodelor este de 01 iunie 2011.
Perfecționarea cadrului normativ privind obținerea de competențe profesionale adiționale	În curs de realizare	Competențele profesionale adiționale în cadrul educației medicale a medicilor poate fi realiză, conform cadrului normativ existent, doar în cadrul studiilor prin secundariat clinic. Ministerul Sănătății a propus un șir de modificări la Codul educației, care urmează a fi aprobat în Parlament, pentru implementarea și altor metode de obținere a competențelor profesionale.

Implementarea și perfecționarea instruirii (învățămîntului medical și farmaceutic) la distanță	În curs de realizare	<p>Au fost stabilite cerințele față de USMF „Nicolae Testemițanu” și de centrele de formare profesională a lucrătorilor medicali cu studii medii în elaborarea de noi metode de EMC, cum ar fi: EMC la distanță, EMC la locul de lucru, EMC cu frecvență redusă, EMC modulară etc. (ordinul Ministerului Sănătății nr. 37-p § 2 din 21.03.2011 cu privire la educația medicală continuă). De asemenea, este planificată numirea unui Specialist principal al Ministerului Sănătății pentru e-Sănătate și telemedicină, cu competențe în dezvoltarea instruirii la distanță.</p>
Valorificarea oportunităților de acces la rețelele universitare internaționale	În curs de realizare	<p>USMF „Nicolae Testemițanu” a stabilit și fructifică relațiile de colaborare cu următoarele universități din UE: Universitatea Medicală din Greifswald, Germania; Universitatea din Leiptig, Germania; Institutul Max-Planck de Cercetări în domeniul Inimii și Plămânilor, Germania; Universitatea Medicală din Hannover, Germania; Clinica Universitară Marburg, Germania, alte instituții.</p>
Obiectiv specific 4.2. Consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor din sistemul de sănătate		
Măsura 4.2.1. Raționalizarea infrastructurii instituțiilor		
Elaborarea standardelor naționale pentru infrastructura instituțiilor	În curs de realizare	<p>Ținând cont de specificul activității instituțiilor de asistență medicală primară, volumul serviciilor medicale prestate de medicul de familie și în scopul eficientizării gestionării surselor financiare disponibile, micșorării costurilor de întreținere a instituțiilor medicale primare, Ministerul Sănătății a aprobat cerințe noi pentru sediile instituțiilor de asistență medicală primară (ordinul Ministerului Sănătății nr. 695 din 13.10.2010. cu privire la Asistența medicală primară din Republica Moldova).</p> <p>Au fost elaborate și aprobate condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare (Hotărîrea Guvernului nr. 663 din 23.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare).</p>
Reabilitarea instituțiilor medico-sanitare rurale, raionale și municipale	În curs de realizare	<p>În cadrul proiectului Băncii Mondiale "Servicii medicale și asistență socială" au fost construite / reconstruite 5 centre de sănătate din mediul rural, alte 19 centre de sănătate sunt în construcție/ reconstrucție. Pentru lucrările de construcție/ reconstrucție au fost valorificate</p>

		<p>resurse financiare în sumă de 17.318.203,49 lei.</p> <p>Prin Legea nr. 214 din 09 septembrie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 128 din 23 decembrie 2009 a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 a fost constituit fondul de dezvoltare și modernizare a activității prestatorilor publici de servicii medicale în scopul îmbunătățirii bazei tehnico-materiale. În anul 2010 din acest fond au fost finanțate proiecte investiționale în valoare de 14.054,6 mii lei, inclusiv pentru procurarea a 6 unități de transport în sumă de 1.060,0 mii lei.</p>
Dezvoltarea pe etape a centrelor de performanță în baza planului aprobat	În curs de realizare	<p>În luna iunie a fost prezentat Raportul final al studiului de fezabilitate al Institutului Oncologic, care va fi la baza reformării serviciului oncologic din țară și crearea centrului de performanță în baza Institutului Oncologic.</p> <p>Pentru crearea Centrului de performanță în baza Spitalului Clinic Republican au fost inițiate lucrările de proiectare a lucrărilor de construcție și reconstrucție a IMSP Spitalul Clinic Republican. Au fost efectuate procedurile de concurs și selectată pentru realizarea lucrărilor de proiectare compania "EPOS Health Consulting". La data de 24.12.2010 Ministerul Sănătății a prezentat Bancii Mondiale contractul pentru aprobare.</p>
Consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor republicane, centrelor de medicină preventivă și instituțiilor de învățământ	În curs de realizare	<p>Conform Legii nr. 133 din 23.12.2009 bugetului de stat pe anul 2010 pentru executarea lucrărilor de construcție și reconstrucție la obiectele din domeniul sănătății au fost alocate resurse financiare în sumă de 17.634,6 mii lei. Pentru lucrările de construcție și reconstrucție a 5 obiecte ale instituțiilor de învățământ medical a fost valorificată suma de 4.300 mii lei. Pentru reconstrucția clădirii spitalului de boli tuberculoase din s. Vorniceni, rl Strășeni a fost alocată și valorificată suma de 10.000 mii lei, iar pentru instalarea gazoductului de presiune joasă și conectarea la rețeaua de gaze naturale a centralei termice a spitalului de Psihiatrie Bălți – suma de 3.334,1 mii lei. Din mijloacele proprii ale instituțiilor medicale au fost efectuate lucrări de renovare la Spitalul Clinic Republican, Institutul Oncologic etc.</p> <p>În conformitate cu prevederile alin. (1), (5), (7) și (9) ale art.16 din Legea nr.10-XVI din 03.02.2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și în scopul executării pct. 3 al Hotărârii Guvernului nr. 384 din 12.05.2010 cu privire la Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice a fost elaborat proiectul Programului de stat privind dezvoltarea și dotarea tehnico-materială a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice pentru anii 2011-2016.</p>
Perfecționarea cadrului normativ de implicare a fondatorului în construcția și reparația capitală a edificiilor	Neîncepută (nu ține de competența MS)	<p>Conform Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Legii nr. 397 din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Ministerul Sănătății nu deține competente de a elabora acte normative de implicare a fondatorului în lucrări de construcție / reconstrucție a clădirilor instituțiilor medicale, cu excepția celor din subordinea ministerului. Ministerul Sănătății poartă răspundere pentru construcția / reconstrucția și reparația capitală a instituțiilor din subordine prin alocarea resurse financiare conform angajamentelor stabilite în bugetul de stat. Privitor la îmbunătățirea cadrului normativ informăm că, conform competențelor Ministerul Sănătății avizează proiectele de acte normative prezentate spre avizare.</p>
Măsura 4.2.2. Asigurarea cu dispozitive medicale performante		
Dezvoltarea cadrului normativ ce	În curs de	A fost înaintat ca inițiativă legislativă proiectul de Lege privind dispozitivele medicale.

reglementează calitatea și securitatea dispozitivelor medicale	realizare.	Actualmente, proiectul nominalizat este prezentat spre examinare Comitetului de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Ulterior, proiectul Hotărârii Guvernului privitor la aprobarea avizului la proiectul de lege privind dispozitivele medicale va fi prezentat în ședința de Guvern în modul stabilit.
Elaborarea standardelor de dotare a instituțiilor și serviciilor medicale cu tehnică medicală	Transferată	Ațiunea este transferată pentru perioada 2011-2014, deoarece este determinată de prevederile stipulate în proiectul de Lege a spitalelor și proiectul de Lege privind dispozitivele medicale. După aprobarea acestor acte normative vor fi elaborate standardelor de dotare a instituțiilor și serviciilor medicale cu tehnică medicală.
Estimarea necesităților în dispozitive medicale și elaborarea planului de dotare cu dispozitive medicale în conformitate cu standardele și prioritățile stabilite	În curs de realizare	A fost testat sistemul informațional de evidență a dispozitivelor medicale, care va permite estimarea necesităților. În 6 instituții-pilot este în implementare aplicația electronică de colectare și monitorizare a datelor privind evidența dispozitivelor medicale în sistemul informațional „Registrul electronic al dispozitivelor medicale openMEDIS” (ordinul MS nr. 661 din 27.09.10 „Cu privire la implementarea managementului dispozitivelor medicale în cadrul proiectelor moldo-elvețiene REPEMOL și PERINAT”). În primele două luni ale anului 2011 va fi evaluată funcționalitatea acestuia, apoi acesta va fi extins în toate instituțiile medicale perinatale și cele din serviciul regionalizat pediatric. La fel, a fost instituit Centrul-pilot, responsabil de funcționarea sistemului automatizat de evidență a dispozitivelor medicale în IMSP (ordinul MS nr. 577 din 18.08.10 „Cu privire la proiectul-pilot de implementare a sistemului software de evidență a dispozitivelor medicale”).
Obiectiv specific 4.3. Managementul rațional al medicamentelor		
Măsură 4.3.1. Asigurarea securității farmaceutice		
Elaborarea și implementarea regulilor de bune practici de clinică (GCP), de fabricație (GMP)	Transferată	Ațiunea este transferată pentru perioada 2011-2014. A fost elaborat proiectul Hotărârii de Guvern privind Regulile de Bune Practici de Fabricare (GMP), care urmează a fi remis repetat spre avizare autorităților interesate, inclusiv Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător .
Elaborarea și implementarea regulilor de bună practică de farmacie (GPP)	În curs de realizare	A fost elaborat și aprobat Nomenclatorul serviciilor farmaceutice esențiale și indicatorii de calitate, inclusiv în contextul GPP (Ordinul MS Nr. 489 din 15.07.2010).
Implementarea și perfecționarea sistemelor informaționale automatizate de evidență a circulației medicamentelor (Nomenclatorul de stat al medicamentelor)	În curs de realizare	A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 491 din 14.06.2010 cu privire la modificarea și completarea unor hotărâri ale Guvernului (MO nr. 100-102/567 din 18.06.2010) prin care au fost operate modificări și completări la Hotărârea Guvernului nr. 85 din 25 ianuarie 2006 și exclude eticheta cu Fișie latentă și asigură sporirea accesibilității populației la medicamente, prin diminuarea costului acestora.
Elaborarea mecanismelor de asigurare a utilizării raționale a medicamentelor (prescrierea-eliberarea medicamentelor conform rețetelor, antibioticele, parenteralele)	În curs de realizare	În perioada 12-13 octombrie 2010, Ministerul Sănătății cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății a organizat desfășurarea Conferinței Internaționale „Reglementarea promovării medicamentelor” cu participarea reprezentanților țărilor CSI și Europei de Sud-Est.
Măsura 4.3.2. Asigurarea accesibilității fizice și economice a medicamentului		
Reorganizarea secțiilor farmaciilor de spital	În curs de	Farmaciile de spital au fost reorganizate și la moment acestea nu mai dețin secții cu filiale. În

și conformarea acestora la prevederile actelor normative în vigoare	realizare	cadrul Centrelor Medicilor de Familie a fost organizată secția de asigurare cu medicamente și dispozitive medicale (farmacie) cu filialele acestora în localități. În octombrie 2010, în cadrul ședinței Colegiului Ministerului Sănătății a fost examinată problema reorganizării activității secției (farmacie) a CMF și conformarea acestora la prevederile actelor normative în vigoare.
Lărgirea sortimentului de medicamente compensate	În curs de realizare	<p>Pentru anul 2010 Lista medicamentelor compensate din FAOM a fost extinsă cu 58,4% de DCI și respectiv cu 28,5 % de DC. În acest context menționăm includerea a 3 capitole importante, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Capitolul 5. Medicamente psihotrope și anticonvulsive compensate 100% pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu (maturi și copii); 2. Capitolul 6. Medicamente compensate parțial pentru tratamentul maladiilor neurologice în condiții de ambulatoriu (boala și sindromul Parkinson); 3. Capitolul 7. medicamente antidiabetice compensate 90% pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu. <p>Pe parcursul 2010 ordinul 545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" a fost modificat și completat cu medicamente predestinate tratamentului în condiții de ambulator a pacienților cu maladii ale tractului gastro-intestinal. Au fost incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală medicamente compensate parțial pentru copii, și preparatul Kalii Iodidum compensat 100% pentru copii în vârstă 0-18 ani. (ordinul comun MS și CNAM nr.459/117-A din 1 iulie 2010 "Despre completarea ordinului nr.545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" și ordinul comun al MS și CNAM nr.687/186-Adin 12.10.2010).</p>
Perfecționarea mecanismelor de asigurare a populației cu medicamente compensate	În curs de realizare	<p>Pe parcursul 2010, ordinul 545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" a fost modificat și completat cu medicamente predestinate tratamentului în condiții de ambulator a pacienților cu maladii ale tractului gastro-intestinal. Au fost incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală medicamente compensate parțial pentru copii, și preparatul Kalii Iodidum compensat 100% pentru copii în vârstă 0-18 ani. (ordinul comun MS și CNAM nr.459/117-A din 1 iulie 2010 "Despre completarea ordinului nr.545/215-A din 30.12.2009 "Cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală" și ordinul comun al MS și CNAM nr.687/186-Adin 12.10.2010). Ordinile sunt plasate pe site-urile Ministerului Sănătății și CNAM.</p> <p>La ședința Colegiului MS din 22.12.2010 a fost aprobat Regulamentul cu privire la perfecționarea mecanismului de organizare a accesului populației la medicamente compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, la fel și Metodologia de calcul a sumelor fixe compensate pentru medicamentele incluse în Lista medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2011.</p>
Perfecționarea mecanismului de formare a	În curs de	A fost instituit Serviciul de avizare și înregistrare a prețurilor de producător la medicamente (HG nr. 777 din 27 noiembrie 2009). A fost elaborat și aprobat Regulamentul cu privire la

prețurilor pentru medicamente	realizare	modul de aprobare și înregistrare a prețurilor de producător la medicamente (Hotărîrea Guvernului nr. 525 din 22 iunie 2010) și creat Catalogul național de prețuri de producător la medicamente care stabilește prețul maxim de vînzare în farmacii a medicamentelor (peste 4 mii de denumiri).
Stimularea dezvoltării industriei farmaceutice autohtone	În curs de realizare	Crearea mecanismului de înregistrare a prețului de producător la medicamente constituie un stimul pentru dezvoltarea industriei autohtone farmaceutice. A fost stabilit modul de calcul al prețurilor la comercializarea medicamentelor, altor produse farmaceutice și parafarmaceutice și a fost prevăzut normativul de rentabilitate de pînă la 15% (Hotărîrea Guvernului nr. 720 din 10 august 2010 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr. 603 din 2 iulie 1997). Aceste condiții urmează să faciliteze activitatea producătorilor autohtoni.